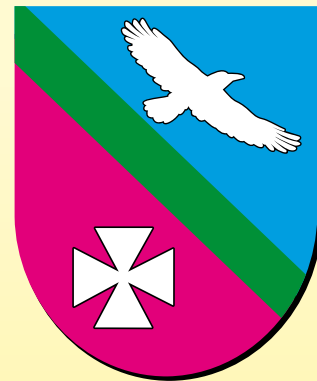

GAZETA GMINNA

CZASOPISMO SPOŁECZNO-KULTURALNE GMINY TRZEBOWNISKO NR 3/2022

W tym numerze m.in.:

VIP-Y w Jasionce

Z teki etnografa

Dożynki 2022

Znów razem
na Dolinie Łąckiej

Program wystawienniczy CKiS

Półkolonie
w Gminie Trzebownisko

FESTIWAL GIER PLANSZOWYCH

Zawody
sportowo-pożarnicze OSP

JUBILEUSZ 20-lecia pływalni
w Nowej Wsi

fot. Karol Ząbik

WARTO WIEDZIEĆ

Dodatek węglowy.....	3
W Wólce Podlesnej powstało miejsce do prowadzenia handlu.....	3
Nowe rondo na terenie Gminy	4
Darmowa linia MKS po naszej Gminie.....	4
Punkty dystrybucji tabletek jodku potasu	4

OCHRONA ŚRODOWISKA

Klimatyczny zakątek.....	5
Ogród permakulturowy w Łące.....	5

ZDROWIE

Już jesień... Zadbaj o zdrowie z Gminą Trzebowniko.....	6
---	---

HISTORIA

VIP-Y w Jasionce. Podróż przez dziesięciolecie.....	8
Czesław Pokrzywa – działacz społecznik z Nowej Wsi.....	11
Historia szkolnictwa w Zaczerniu.....	13
Łata okupacji niemieckiej i tajne nauczanie (część 5)	13
Plon niesiemy, plon.....	15

KULTURA

Terliczka gościła wieńczarki z całej Gminy	16
Znów razem na DOLINIE ŁĄCKIEJ.....	18
Centrum Kultury i Sztuki w Łące.....	20
Wakacje ze sztuką w Łąckim CKiS	20
Lekcje Sztuki – morze kreatywnych możliwości.....	21
Bogaty program wystawienniczy CKiS	21
Centrum Kultury i Sztuki w Łące.....	21
Centrum Kultury i Sztuki w Łące.....	22
„Letnia Scena pod Drzewami” – plenerowa przestrzeń kulturalna.....	22
„Dekoracyjne inspiracje” w Gminie Trzebowniko	23
Centrum Kultury i Sztuki w Łące.....	23
Wrócił czas dla seniorów.....	24
Złote Gody w Gminie Trzebowniko.....	25
Mali Twórcy.....	26
Pamiętamy !.....	27
Promyki zapraszają!.....	28
Rozpoczynamy realizację projektu w ramach PPOW 2021-2025.....	28
Narodowe Czytanie czas zacząć.....	29
Rok Romantyzmu Polskiego.....	29
Czytaliśmy Ballady i romanse.....	30
Niezwykłe Narodowe Czytanie.....	31
CZAS NA PÓŁKOLONIE	32

OŚWIATA Z ŻYCIA SZKÓŁ I PRZEDSZKOLI

Letni wypoczynek – Półkolonia 2022	32
Letnia półkolonia w Zaczerniu	33
Aktywne wakacje czyli półkolonia w ZS w Łukawcu.....	34
Mistrzowie KMO	35
„Kuchcikowo”	35
Festiwal gier planszowych	36
Dziedzictwo Łukasiewicza	37
W Magurskim Parku Narodowym	38
Współpraca ze SP w Anglii.....	38
Wycieczka do Komendy Miejskiej PSP w Rzeszowie Nr 3....	39
Zawody sportowo-pożarnicze naszych jednostek OSP ...	40
Nasze dziewczyny najlepsze w Bitwie Regionów	41

SPORT I REKREACJA

Miodowy szlak	41
To już 20 lat funkcjonowania pływalni w Nowej Wsi.....	42

Redaktorzy:

Tomasz Wójcik, Agnieszka Rogala

Redakcja:

Red. Ryszard Bereś, Ewa Kłeczek-Walicka, Marcin Baran, Karolina Czyrek, Edyta Dziepak, Greta Gryglewicz, Katarzyna Hałys, Anna Janik, Maria Kloc, Wanda Kosior, Magdalena Łobodzińska, Magdalena Machej, Paulina Pachorek, Karolina Pieniążek, Anna Płonka, Maria Rzucidło, Agnieszka Stróż, Barbara Śliż-Dubieli, Przemysław Tomaka, Anna Więcek-Walitoś, Mariusz Więcek

Fotografie:

Archiwum własne UG Trzebowniko, Archiwum Towarzystwa Przyjaciół Zaczernia, Archiwum CKiS w Łące, Joanna Błażej, Wojciech Błażej, Karol Ząbik, Łukasz Delikat, Edyta Dziepak, Katarzyna Hałys, Anna Janik, Katarzyna Kot, Jacek Kucaba, Arkadiusz Maciejewski, ks. Mariusz Mastaj, Aneta Mauer, Anna Płonka, Maria Proskura-Buczak, Anna Walitoś, Anna Więcek-Walitoś, Teresa Wnęć, szkolalukawiec.pl, zs.zaczernie.pl,

Adres redakcji:

Trzebowniko 976
36-001 Trzebowniko

Kontakt:

17 77 15 742, 17 77 13 731
gazetageminna.trzebowniko@gmail.com

Szanowni Mieszkańcy Gminy Trzebowniko!

Wakacje szybko minęły i znów spotykamy się po letnim wypoczynku. Tradycyjnie już w tym okresie, na terenie Naszej Gminy mogliśmy się spotkać na różnego rodzaju wydarzeniach kulturalnych i sportowych, na szczelbu gminnym czy też o charakterze lokalnym, o czym będzie można przeczytać w niniejszym numerze czasopisma. Nie da się ukryć, że obecnie teren Naszej Gminy jest wielkim placem budowy. Cały czas widzimy prace przy inwestycjach drogowych na szczelbu wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Jednym z priorytetów tej kadencji była i jest poprawa infrastruktury drogowej i rozbudowa placówek oświatowych co każdy z mieszkańców może obecnie obserwować. Pomimo oczywistych czynników niezależnych od Gminy, ten rok pod względem budowy dróg gminnych jest rekordowy i jestem przekonany, że trwająca kadencja w sposób znaczny przyczyni się do poprawy całej infrastruktury. Rozpoczął się rok szkolny. Dzieciom, które pierwszy raz rozpoczną naukę, życzę wielu cudownych chwil, aby ten początek był przede wszystkim okazją do zawiązania nowych przyjaźni i zdobywania wiedzy, która przyczyni się do spełnienia Waszych marzeń i pomoże w rozwijaniu nowych zainteresowań. Natomiast wszystkim nauczycielom, wychowawcom, pedagogom i pracownikom oświaty z terenu Naszej Gminy z okazji Dnia Edukacji Narodowej składam serdeczne podziękowania za Wasz wychowawczy trud, poświęcenie, wyrozumiałość i zaangażowanie w nauczanie oraz kształtowanie młodego pokolenia. Życzę Państwu, aby praca którą wykonujecie była otaczana szacunkiem, uznaniem, a także życzliwością Państwa wychowanków i ich rodzin.

Lesław Kuźniar
Wójt Gminy Trzebowniko

URZĄD GMINY TRZEBOWNISKO

poniedziałek: 8.30 – 16.30

wtorek-piątek 7.30 – 15.30

Wójt, Z-ca Wójta, Sekretarz, Skarbnik

– połączenie przez sekretariat	17 77 13 700
SEKRETARIAT.....	17 77 13 700
KANCELARIA OGÓLNA.....	17 77 13 707
FAX.....	17 77 13 719
Referat Podatków i Opłat.....	17 77 13 702
Ewidencja Ludności i Urząd Stanu Cywilnego.....	17 77 13 706
Referat Organizacyjno-Prawny	17 77 13 710
Referat Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Gospodarki Gruntami....	17 77 13 712
Gospodarka odpadami	17 77 13 708
Referat Budownictwa i Rozwoju Gospodarczego.....	17 77 13 715
Referat Budżetu i Finansów.....	17 77 13 725
Referat ds. pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych.....	17 77 13 743
Straż Gminna	17 77 13 744
KASA	17 77 13 728
CENTRUM OŚWIATY GMINY TRZEBOWNISKO.....	17 77 13 723
ZAKŁAD GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ.....	17 77 13 760
GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ	
GOPS Pracownicy socjalni.....	17 77 13 770
GOPS Świadczenia rodzinne.....	17 77 13 771
GOPS 500+.....	17 77 13 780
GMINNY OŚRODEK KULTURY.....	17 77 12 200
CENTRUM KULTURY I SZTUKI W ŁĄCE	17 28 25 930

RODZINNY PUNKT KONSULTACYJNY

Punkt mieści się w budynku Centrum Oświaty w Trzebowniko Nr 946 i jest czynny:

- 1) w każdy poniedziałek w godz. 15.00 – 17.00 * psycholog
- 2) w każdy wtorek w godz. 16.00 – 17.00 * psycholog
- 3) w każdą środę w godz. 16.00 – 19.00 * prawnik
- 4) w każdy czwartek w godz. 15.30 – 16.30 * przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego (w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie)

Telefon zaufania: 17 77 22 989 (w wymienionych wyżej dniach i godzinach)

Dodatek węglowy

Wójt Gminy Trzebowniko informuje, że mieszkańcy Gminy mogą ubiegać się o przyznanie świadczenia z tytułu **dotatku węglowego** oraz **dotatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystywania niektórych źródeł ciepła**. Wnioski o w/w dodatki można składać osobiście w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Trzebowniku lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, opatrując kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub uwierzytelniając z wykorzystaniem profilu zaufanego w terminie **do 30 listopada 2022 r.** W obu przypadkach warunkiem koniecznym do uzyskania dodatku jest wpis lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym oraz ustawą z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw kwoty świadczeń są zróżnicowane w zależności od źródła ogrzewania gospodarstwa domowego i wynoszą odpowiednio:

- 1) 3000 zł – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany węglem kamiennym, brykietem lub peletem zawierającym co najmniej 85 % węgla kamiennego;
- 2) 3000 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe zasilany peletem drzew-

nym lub innym rodzajem biomasy, z wyłączeniem drewna kawałkowego;

- 3) 1000 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia albo piec kafłowy, zasilane drewnem kawałkowym;
- 4) 500 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG;
- 5) 2000 złotych – w przypadku gdy głównym źródłem ciepła jest kocioł olejowy.

Informujemy również, że od lipca 2022 r. można składać wnioski o **świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego** na nowy okres świadczeniowy tj. od 01.11.2022 r. do 31.10.2023 r. Wnioski są przyjmowane w dwóch formach:

- w wersji elektronicznej od 1 lipca 2022 r.
- w wersji papierowej od 1 sierpnia 2022 r.

Świadczenia rodzinne przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza 674 zł, lub 764 zł w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Wsparcie to realizowane jest poprzez przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osób spełniających kryterium dochodowe, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 900 zł.

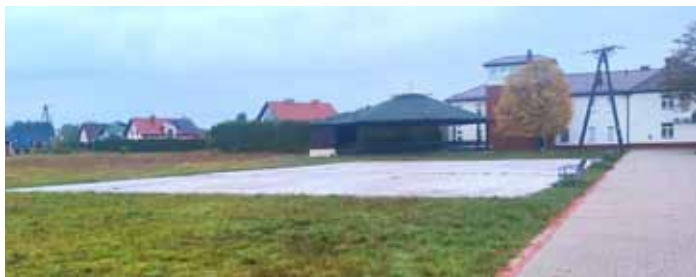
UG Trzebowniko

W Wólce Podleśnej powstało miejsce do prowadzenia handlu

Rada Gminy Trzebowniko na wrześniowej sesji podjęła uchwałę, którą wyznaczone zostało miejsce do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników, na którym przedmiotem handlu mogą być tylko produkty rolne lub spożywcze oraz wyroby rękodzieła wytworzone w gospodarstwie rolnym. Miejsce to będzie znajdować się w Wólce Podleśnej na parkingu obok „grzybka”. Miejsce do prowadzenia handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników jest udostępniane w godzinach od 7:00 do 13:00. Handel w wyznaczonym miejscu może odbywać się z ręki, kosza, skrzynki, ze stanowiska handlowego (we własnym zakresie) czy też z pojazdów. Zasady korzystania z miejsca do prowadzenia handlu określa regulamin.

Wszyscy zainteresowani mogą dowiedzieć się szczegółów i zapoznać z regulaminem na stronie internetowej Urzędu: www.trzebowniko.pl w zakładce PLAC HANDLOWY, bądź też pod numerem telefonu Urzędu: 17 7713700.

UG Trzebowniko

Nowe rondo na terenie Gminy

W momencie oddawania tego numeru do druku mieszkańcy Naszej Gminy będą już mogli zobaczyć pierwsze prace związane z budową ronda na skrzyżowaniu w Trzebowniku, tuż za mostem nad Wisłokiem. Mieszkańcom korzystającym codziennie z tego odcinka – szczególnie jadącym od strony Terliczki i Rzeszowa (Załęża) pozwoli bezkolizyjnie włączyć się do ruchu. Rondo ma powstać na skrzyżowaniu drogi powiatowej Nr 1382R Rzeszów-Trzebowniko-Łukawiec-Czarna z drogą powiatową Nr 1383R Trzebowniko-Łąka-Łukawiec. W ramach inwestycji na skrzyżowaniu zostanie wybudowane rondo o wymiarach 16x28 m. Szerokość jezdni wyniesie 5 metrów, na zewnątrz wysepki zaplanowano 3-metrową opaskę najazdową. Prace budowlane obejmą również przebudowę dróg dojazdowych, wykonanie obustronnych chodników oraz przejść dla pieszych. Zgodnie z planem, rondo będzie gotowe jeszcze w tym roku.

UG Trzebowniko

Darmowa linia MKS po naszej Gminie

Związek Gmin „Podkarpacka Komunikacja Samochodowa” wprowadza dodatkową strefę „0”. Dzięki temu, na wniosek poszczególnych gmin, na liniach MKS może zostać wprowadzona darmowa komunikacja. To nowość w naszym regionie.

Jako pierwsza pilotażowo strefą „0” zostaje objęta linia MKS nr 200 Trzebowniko Zakład Ogrodniczy-Łąka-Wólka Podleśna-Jasionka-Zaczernie-Trzebowniko. Jak wskazuje Sławomir Porada – Zastępca Wójta Gminy Trzebowniko i Zastępca Przewodniczącego Związku Gmin PKS: *Gmina Trzebowniko jako pierwsza podjęła decyzję o wprowadzeniu bezpłatnej komunikacji na linii 200, obsługującej teren naszej gminy. Jest to linia uruchomiona w ramach realizowanego obecnie projektu związane z rozwojem gospodarki niskoemisyjnej i poprawą mobilności mieszkańców. Zależy nam aby jak najwięcej pasażerów korzystało z kursów MKS. Ma temu służyć m.in. możliwość bezpłatnych przejazdów.*

– Poza pilotażowym uruchomieniem strefy „0”, od września wdrożyliśmy zmiany w rozkładach jazdy linii 200. Zgodnie z oczekiwaniami, mieszkańcy mają od teraz możliwość wygodnego dojazdu do Podkarpackiego Centrum Hurtowego AGROHURT. Zachęcamy pasażerów do pozostawienia swoich samochodów i korzystania z gminnej komunikacji publicznej w ramach dostępnych połączeń. Będziemy z uwagą obserwować, jaki odzew wśród pasażerów ma decyzja o wprowadzeniu bezpłatnych przejazdów – dodaje Sławomir Porada.

UG Trzebowniko

Punkty dystrybucji tabletek jodku potasu

Szanowni mieszkańcy Gminy Trzebowniko

W nawiązaniu do pisma Wojewody Podkarpackiego z dnia 22.09.2022 r. w sprawie przygotowania Gminy do przekazania mieszkańcom preparatu jodku potasu, Wójt Gminy Trzebowniko przekazuje do wiadomości mieszkańców wyznaczone lokalizacje punktów dystrybucji tabletek jodku potasu dla każdej miejscowości na terenie Gminy.

1. Trzebowniko – budynek Przedszkola w Trzebowniku
2. Jasionka – budynek Zespołu Szkół w Jasionce
3. Nowa Wieś – budynek Zespołu Szkół w Nowej Wsi
4. Łukawiec – budynek Zespołu Szkół w Łukawcu
5. Łąka – budynek Zespołu Szkół w Łące
6. Stobierna – budynek Zespołu Szkół Nr 1 w Stobiernej
7. Stobierna – budynek Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Stobiernej
8. Wólka Podleśna – budynek Zespołu Szkół w Wólce Podleśnej
9. Zaczernie – budynek Zespołu Szkół w Zaczerniu
10. Terliczka – budynek Remizy OSP Terliczka
11. Tajęcina – budynek Gminnego Ośrodka Kultury w Trzebowniku z/s w Tajęcinie

Nadmieniam, że wskazane punkty podane są do wiadomości mieszkańców Gminy Trzebowniko na wypadek wystąpienia ewentualnego zagrożenia radiacyjnego i wydania polecenia przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji o potrzebie dystrybucji tabletek jodku potasu.

Jednocześnie informuję, że w obecnej chwili zagrożenie radiacyjne nie występuje, a sytuacja jest na bieżąco monitorowana przez Państwową Agencję Atomistyki. Służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo są w ciągłej gotowości, a odpowiednia ilość jodku potasu jest zabezpieczona dla każdego mieszkańca.

Wójt Gminy Trzebowniko
Lesław Kuźniar

Klimatyczny zakątek

Uczniowie **Zespołu Szkół w Łukawcu**, wraz z opiekunem – Panią Katarzyną Urban wzięli udział w Konkursie dla szkół podstawowych z terenu województwa podkarpackiego, na wykonanie „**Klimatycznego Zakątka**” na terenie swojej szkoły. Realizację konkursu rozpoczęto od powołania grupy klimatycznej, w skład której weszli chętni uczniowie z klas IV-VIII. W pracach pomagali również rodzice i uczniowie, którzy do grupy nie należeli. Tworzenie „Klimatycznego Zakątka” rozpoczęto pod koniec maja od wyznaczenia miejsca w pobliżu budynku szkoły pod zasiew „Kwietnej łąki”. Z czasem wykonano domki dla owadów, ogrodzenie z palet, tablicę edukacyjno-informacyjną, ustawiono pojemnik do zbierania wody deszczowej oraz poidło dla owadów. Kwietna łąka, w zależności od etapu wzrostu i kwitnienia poszczególnych gatunków roślin, zmieniała barwy. Zadomowiły się tam pszczoły i inne owady zapylające. Podjęte działania miały zdecydowanie pozytywny wpływ na społeczność uczniowską. Uczniowie uczyli się współpracy, brania odpowiedzialności za swoje działania, ale również środowisko naturalne.

Wzrosła świadomość ekologiczna uczniów, dotycząca zagrożeń jakie niosą ze sobą zmiany klimatyczne a także motywacja do ochrony bioróżnorodności. Miejsce, które zostało stworzone wspólnymi siłami, będzie przez kolejne lata służyło celom edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży.

Tekst i fot. Katarzyna Urban

Ogród permakulturowy w Łące

W dobie zagrożeń utraty podstawowej wartości jaką jest natura, w miejscowości Łąca powstał ogród permakulturowy. Pomysłodawcami przedsięwzięcia byli mieszkańcy miejscowości tworzący grupę nieformalną „Zielona Łąca” oraz Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Wszyscy razem”. W ramach prowadzonej akcji, teren działek położonych w bliskim sąsiedztwie Ochotniczej Straży Pożarnej w Łące został posprzątaný i wyrównany. Zostało zorganizowane szkolenie z budowy hoteli dla owadów, pod przewodnictwem prof. dr hab. Pawła Beresia, pochodzącego z gm. Trzebownisko, który posiada szeroką wiedzę naukową w dziedzinie ochrony roślin i entomologii. Podczas szkolenia dzieci usłyszały wiele ciekawostek na temat owadów oraz samodzielnie wypełniły domki dla owadów naturalnymi materiałami, takimi jak, słoma, suszony mech, nawiercone pnie drzew, gliniane doniczki, gałeczki, cegła dziurawka. W ostatnim etapie realizacji przedsięwzięcia, mieszkańcy zaangażowali się do sadzenia drzew i krzewów miododajnych. W efekcie powstało miejsce, w którym można obcować z naturą, integrować się i spędzać swój wolny czas. Poprawił się wizerunek miejscowości i w miejscu gdzie do tej pory rosła wysoka trawa powstał ogród przyciągający barwą kolorów. Wspólnymi siłami powstało miejsce, które będzie służyć mieszkańcom przez kolejne lata.

Inicjatywa spotkała się z tak bardzo pozytywnym przyjęciem, że do realizacji włączyła się również miejscowa społeczność. Ogród zaprojektowała mieszkanka miejscowości, Pani Aneta Kańczugowska, która dodatkowo koordynowała prace nasadzeniowe.

Do prac zaangażowali się członkowie Ochotniczej Straży Pożarnej w Łące, którzy przygotowali solidne konstrukcje pod domki dla owadów oraz zapewnili wodę do podlewania roślin. W sadzeniu drzew i krzewów wspierał nas również Pan Lesław Kuźniar – Wójt Gminy Trzebowwnisko i Pan Marek Sitarz – Wicestarosta Powiatu Rzeszowskiego.

Wszystkim, którzy przyczynili się do powstania urokliwego ogrodu permakulturowego w miejscowości Łąka, należą się serdeczne podziękowania.

Inicjatywa pod nazwą: „Utworzenie ogólnodostępnego ogrodu permakulturowego dla mieszkańców miejscowości Łąka”, realizowana w ramach projektu „Podkarpackie Inicjatywy Lokalne 2021-2023” dofinansowanego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030. Regionalnymi Operatorami projektu są: „Fundacja Przestrzeń Lokalna”, Fundacja Fundusz Lokalny SMK, Stowarzyszenie LGD „Partnerstwo dla Ziemi Niżańskiej”, Stowarzyszenie LGD „TRYGON – Rozwój i Innowacja”.

Tekst i fot. Grupa nieformalna „Zielona Łąka”

Sfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030

ZDROWIE

Już jesień... Zadbaj o zdrowie z Gminą Trzebowwnisko

Okres jesienny to czas wzmożonej zachorowalności na choroby zakaźne. Wahania temperatur, mniejsza ilość promieni słonecznych, dieta uboższa w witaminy to wszystko niekorzystnie wpływa na nasz układ odpornościowy – i powoduje, że stajemy się mniej odporni na drobnoustroje. Dodatkowo, osoby dorosłe, po 55 roku życia ze względu na starzejący się – a co za tym idzie słabnący – układ odpornościowy są bardziej podatne na zakażenia i ich ciężki przebieg. Jednym z największych zagrożeń są właśnie pneumokoki – bakterie, które powodują wiele groźnych dla zdrowia i życia człowieka chorób, podobnie jak ostra, sezonowa choroba wirusowa, powszechnie znana jako grypa. Gmina Trzebowwnisko realizuje program szczepień przeciwko bakteriom pneumokokowym oraz grypie.

Przypomnijmy, szczepienie chroni osoby starsze m.in. przed pneumokokowym zapaleniem płuc i sepsą. Dzięki decyzjom władz Gminy, mieszkańcy mają zapewnioną najszerszą z dostępnych ochronę. To pierwszy taki program w Polsce!

Szczepienie przeciwko pneumokokom

Programy skierowane są do mieszkańców miejscowości: Trzebowwnisko, Łąka, Terliczka, Łukawiec, Stobierna, Tajęcina, Zaczernie, Jasionka, Wólka Podleśna, Nowa Wieś. Z akcji szczepienia przeciwko pneumokokom mogą skorzystać osoby w wieku od 60 r.ż. które wcześniej nie były szczepione. Jest to szansa, aby jeszcze przed zbliżającym się okresem infekcji ochronić się przed bakterią będącą przyczyną chorób układu

oddechowego, w tym groźnego dla zdrowia i życia pneumokokowego zapalenia płuc, którego – w dobie wciąż trwającej pandemii COVID-19 – należy szczególnie unikać. Program w całości finansowany jest z budżetu Urzędu Gminy Trzebowwnisko. Realizatorem jest Centrum Medyczne „MEDYK”, mieszczące się w Jasionce przy ulicy Jasionka 954F. Rejestracja odbywa się pod numerami: **(17) 865 20 92 oraz 509 890 627**. Szczepienia trwają do wyczerpania zapasów, obowiązuje kolejność zgłoszeń. – *Pneumokoki to bakterie odpowiedzialne za największą część zachorowań i zgonów w skali świata. Do zakażenia dochodzi drogą kropelkową, poprzez kichnięcie lub kaszel, a ich nosicielem może być każdy z nas. Zagrożenie jest więc bardzo realne! Oprócz zapalenia płuc pneumokoki mogą być przyczyną zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych czy posocznicy zwanej sepsą. Trzeba zaznaczyć, że choroby wywołane zakażeniami pneumokokowymi są poważnym obciążeniem układu oddechowego, co w dobie pandemii COVID-19 jest szczególnie niebezpieczne. U pacjenta chorującego na COVID-19, istnieje większe prawdopodobieństwo zakażenia bakteryjnego, między innymi właśnie pneumokokowego, dlatego tak istotne jest, aby osoby dorosłe chronić przed pneumokokami. Zdarza się, że po zakażeniu pacjent wymaga hospitalizacji, szacowane jest także, że 1 na 20 zachorowań kończy się śmiercią. Szczepienie to może więc ochronić pacjentów przed bardzo poważnymi skutkami zachorowań.. Szczepienia przeciw pneumokokom są rekomendowane*

w większości krajów, a w części z nich nawet obowiązkowe – informuje dr Sławomir Porada, specjalista w dziedzinie zdrowia publicznego – Zastępca Wójta Gminy Trzebowniko. Do grupy wysokiego ryzyka zachorowań należą osoby dorosłe cierpiące na choroby towarzyszące, takie jak: choroby układu sercowo-naczyniowego, przewlekłe choroby układu oddechowego, wątroby, cukrzycę, nowotwory złośliwe, zaburzenia odporności oraz osoby uzależnione od alkoholu. Na powikłania płucne, neurologiczne oraz bakteryjne szczególnie narażone są także osoby, które przeszły zakażenie COVID-19.

Cel Programu

– W obliczu szybko starzejącego się społeczeństwa zakażenia pneumokokowe oraz związane z nimi powikłania będą coraz częstszym problemem zdrowotnym w Polsce i Europie. Aby jak najdłużej zachować zdrowie wśród osób po 60 r.ż., strategie zdrowia publicznego powinny koncentrować się na zapobieganiu chorobom, których można uniknąć m.in. poprzez skuteczną i bezpieczną profilaktykę szczepienną. Dlatego też zdecydowaliśmy się na przeprowadzenie programu szczepień przeciwko pneumokokom w Gminie Trzebowniko, naszym celem jest zmniejszenie zachorowań wywołanych przez chorobę pneumokokową o min. 30% w populacji osób powyżej 60 r.ż. objętych programem, czyli zamieszkałych na terenie Gminy Trzebowniko. Co bardzo istotne, jako pierwszy samorząd w Polsce podjęliśmy decyzję, aby naszym mieszkańcom zapewnić najszerzą z dostępnych ochronę, szczepionkę chroniącą przed 20. najgroźniejszymi serotypami – tłumaczy dr Sławomir Porada. Obecnie w Polsce mamy dostępne dwie szczepionki skoniugowane, dające po zaszczepieniu trwałą odporność do końca życia. Są to szczepionki: 13 walentna, chroniąca przed 13 rodzajami pneumokoka oraz najnowsza, 20 walentna chroniąca przed 20 rodzajami pneumokoka. Szczepionkami skoniugowanymi szczepimy się raz na całe życie (oprócz osób po przeszczepieniu narządów) i dzieci.

Dlaczego warto?

Program profilaktycznych szczepień przeciwko zakażeniom pneumokokom to świetna okazja, aby jeszcze przed zbliżającą się zimą i infekcjami zadbać o zdrowie swoje i swoich bliskich. Nawet jeśli teraz jesteśmy w pełni sił, w każdej chwili możemy być narażeni na zakażenie bakteriami pneumokokowymi – szczególnie w przypadku dużych skupisk. Dzięki pełnemu finansowaniu szczepień przez Gminę mieszkańcy nie muszą martwić się o bariery finansowe, które w dobie szybującej inflacji mogłyby być znaczące. Szczepionkę przeciw pneumokokom można łączyć ze szczepionką przeciw grypie. Można podać ją także dzień przed lub dzień po szczepieniu przeciw COVID-19. Szczepienia są obecnie jedyną, dostępną i bezpieczną metodą ochrony przed infekcjami pneumokokowymi.

– Drodzy Państwo, decyzja o zaszczepieniu się przeciw pneumokokom to świetna okazja do ochrony nie tylko własnego zdrowia, ale także zdrowia naszych bliskich. Szczepienie to inwestycja w zdrowie nasze, ale też naszej rodziny i przyjaciół. Gorąco zachęcam mieszkańców do skorzystania z możliwości bezpłatnych szczepień. Pragniemy, aby nasza społeczność

jak najdłużej cieszyła się dobrym zdrowiem i jesteśmy dumni z podjętej przez nas inicjatywy, która pomaga urzeczywistnić tę wizję. Pamiętajmy, że jeśli uda nam się zmniejszyć chorobowość w populacji osób starszych, pozytywnie wpłyniemy także na odporność populacji ogólnej. Jeszcze raz serdecznie zapraszam Państwa do podjęcia walki z tymi groźnymi bakteriami. Zachęcam także inne samorządy do realizowania tego typu inicjatyw oraz mieszkańców innych miejscowości do korzystania z takich możliwości. – podsumowuje dr Sławomir Porada.

Szczepienie przeciwko grypie

Również w tym roku można skorzystać z bezpłatnych szczepień przeciwko grypie. Grypa jest ostrą wirusową chorobą zakaźną. Występuje zwykle epidemicznie najczęściej w naszym klimacie w sezonie jesienno-zimowym i wczesną wiosną. Jej objawy są często uważane za zwykłe przeziębienie i odwrotnie. Tymczasem, choroba ta może być bardzo niebezpieczna. Należy się szczepić zwłaszcza w przypadku pracy w dużych skupiskach ludzkich, przy narażeniu na osłabienie odporności w związku z wykonywaną pracą, przy występowaniu chorób przewlekłych, które sprawiają, że organizm może nie być w stanie poradzić sobie z infekcją. Program, który organi-

zuje Gmina Trzebowniko skierowany jest dla osób w wieku 55 lat i więcej.

Wykonawcą zadania jest również Centrum Medyczne Medyk przy ulicy 954F, szczepienia odbywają się w Jasionce, osoby które chcą zostać objęci programem, mogą rejestrować się pod numerami: **(17) 865 20 92 oraz 509 890 627**. Szczepienia trwają do końca bieżącego roku.

Dodatkowo należy wspomnieć, że Gmina Trzebowniko uczestniczy już w kolejnej edycji ogólnopolskiego programu profilaktyki czerniaka organizowanym przez Studenckie Koło Naukowe Onkoma przy Klinice Gastroenterologii Onkologicznej w Narodowym Instytucie Onkologii im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie – Państwowego Instytutu Badawczego (SKN ONKOMA). Program skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych oraz klas 7 i 8 szkoły podstawowej. Realizatorami programu będą nauczyciele.

Czerniak (nowotwór złośliwy wywodzący się z melanocytów) nadal pozostaje jednym z wyzwania dla zdrowia publicznego. Według najnowszych danych Krajowego Rejestru Nowotworów w 2019 roku odnotowano ponad 3 700 nowych rozpoznanych czerniaków oraz aż 1765 zgonów. W porównaniu tylko z danymi z 2010 oznacza to przyrost o prawie 50%. Według estymacji Krajowego Rejestru Nowotworów tylko w ubiegłym roku zanotowano aż 4356 przypadków nowych zachorowań, co w porównaniu z rokiem 1980 stanowi wzrost aż o 712%! Co więcej, na czerniaka można zachorować w każdym momencie życia. Nie istnieje limit wieku, po przekroczeniu którego ryzyko czerniaka maleje. Zasadniczą przyczyną niniejszego stanu jest nadal rozpoznawanie nowotworu w zaawansowanym stadium, co wynika nadal ze zbyt niskiej świadomości społecznej na temat czerniaka – czym jest, jakie są czynniki ryzyka zachorowania oraz jakie są metody skutecznej profilaktyki.

Przemysław Tomaka

VIP-Y w Jasionce. Podróż przez dziesięciolecia.

Lotnisko w Jasionce istnieje od 80 lat. Wybudował go niemiecki okupant dla swych celów wojennych. Po zakończeniu II wojny „Jasionka” stopniowo przyjmowała zadania klasycznego lotniska cywilnego, dobrze służyła i służy gminie oraz regionowi jako ważny węzeł komunikacji powietrznej. Z tej racji, jest świadkiem wydarzeń ważnych dla życia gospodarczego, społeczno – politycznego i kulturalnego środowiska. Od lat jest też jedynym w Polsce miejscem kształcenia – na poziomie wyższym – kadr lotniczych, głównie pilotów. Działający tu Aeroklub Rzeszowski dał Polsce grono wybitnych mistrzów sportów lotniczych. W całym okresie funkcjonowania lotniska, Jasionkę i tutejszy Port Lotniczy, a tym samym naszą gminę, odwiedziło wiele milionów pasażerów, w tym ludzie z pierwszych stron gazet. Zwłaszcza

Połowa czerwca 1941 roku. Na polu postojowym eskadry myśliwców Messerschmitt. Za moment obiorą kurs na wschód. Rozpocznie się wojna z ZSRR.

Już w latach pięćdziesiątych „Jasionka” powoli przejmowała zadania z zakresu cywilnej komunikacji lotniczej południowo-wschodniej części kraju ze stolicą. Pod koniec tej dekady oddano do użytku okazały budynek Portu Lotniczego do obsługi pasażerów, wraz z wieżyczką kontroli lotów. Dziś zajmuje go Politechnika i OKL.

Chlubą Jasionki i naszego lotniska jest także, funkcjonujący od 1946 roku, Aeroklub Rzeszowski. W jego szeregach, pasjonaci sportów lotniczych nabywali mistrzostwo światowej klasy – w nawigacji, szybownictwie, spadochroniarstwie i akrobatyce. „Jasionka” była wielokrotnie miejscem różnych imprez i zawodów w tych dyscyplinach (patrz zdjęcie z lat siedemdziesiątych).

w ostatnich kilku miesiącach z usług Portu Lotniczego w Jasionce korzystają najważniejsi przywódcy Świata: prezydenci, premierzy, szefowie największych międzynarodowych organizacji i instytucji. Dzieje się tak za sprawą dramatu wojennego za naszą wschodnią granicą, kiedy to Rosja zaatakowała bestialsko Ukrainę. O tych wszystkich sprawach traktuje niniejszy artykuł.

OPERACJA BARBAROSSA: ATAK NA WSCHÓD

Był początek II wojny i długiej hitlerowskiej okupacji. Wczesną wiosną 1940 roku Niemcy zajęli około 100 ha gruntów folwarcznych oraz chłopskich pomiędzy Nową Wsią a Jasionką. Po wyburzeniu części zabudowań – głównie na tzw. Kozicach – i wysiedleniu grupy mieszkańców okupant przystąpił do budowy polowego lotniska. Do większości robót przymuszono młodych ludzi z okolicznych wsi. Wkrótce, do prac ściągnięto Żydów z rzeszowskiego getta. Już w listopadzie 1940 roku gotowy był betonowy pas startowy; obok stanęły inne obiekty niezbędne do funkcjonowania lotniska. W kwietniu 1941 roku drogę z Jasionki przez Trzebownisko do Rzeszowa pokryto pierwszym dywanikiem asfaltowym. W połowie czerwca tego roku na teren nowego lotniska w Jasionce – które na niemieckich mapach widniało pod nazwa Reichshof – ściągnięto kilkanaście eskadr Junkersów i Messerschmitów. Od strony północnej (dziś stoją tu bloki) wy-

Dekady przełomu wieków przyniosły przyspieszenie modernizacji oraz gruntowną rozbudowę lotniskowej infrastruktury. W 2012 roku oddano do użytku nowoczesny terminal z charakterystyczną, znaną już w świecie, sylwetką. W rekordowym, 2019 roku Port odprawił 772 tys. pasażerów.

Od marca br. „Jasionka” znów pełni strategiczną rolę militarną, jako punkt przetrzutu zachodniej broni i sprzętu wojskowego na wschód – dla walczącej z rosyjską agresją Ukrainy. Nad bezpieczeństwem obiektu a także mieszkańców całego regionu czuwają, stacjonujące tu w ramach sił NATO, oddziały amerykańskich komandosów.

znaczono miejsce postoju dla bombowców. Były to przygotowania do operacji, która weszła do historii II wojny i Świata pod nazwą „Barbarossa”.

22 czerwca 1941 r., tuż po godz. 3, mieszkańców okolicznych wsi postawił na nogi ryk startujących maszyn. Rozpoczął się atak III Rzeszy na Związek Radziecki. Lotnisko w Jasionce przez kolejne lata wojny pełniło ważną strategiczną rolę w walkach na froncie wschodnim. M.in. pośredniczyło w transporcie broni, sprzętu i żywności. Szczegółowe informacje na ten temat docierały do aliantów konspiracyjnym kanałami. Zbierali je zatrudnieni przy obsłudze lotniska mieszkańcy sąsiednich miejscowości działający w strukturach podziemnej Armii Krajowej, zwłaszcza z plutonu AK dowodzonego przez Jana Bieńka ps. Pantera z Nowej Wsi. W przekazywanych meldunkach informowano również o przylotach czołowych dowódców sił zbrojnych Rzeszy. Symptomem takich wizyt były nadzwyczajne środki bezpieczeństwa i dodatkowa ochrona lotniska. „Jasionkę” kilkakrotnie wizytował feldmarszałek Hermann Goering, dowódca Luftwaffe. Udokumentowano również wizytę asa niemieckich lotników (104 strącenia), najmłodszego niemieckiego generała, wtedy 30-letniego, Adolfa Gallanda. Towarzyszyły jej pokazy lotnicze, zawody w strzelaniu do kwiatnych bukietów. Gość, jako główny inspektor lotnictwa myśliwskiego wizytował też ośrodek niemieckich pilotów w Górnice.

Kluczową stała się rola lotniska w Jasionce w okresie jesień 1942 – styczeń 1943, gdy trwały walki na froncie stalingradzkim, i ważyły się losy II wojny. Jak relacjonował mi niezujący już Edward Szczepanik z Trzebowniska, który śledził ruch na lotnisku na własne oczy, niezwykłym wydarzeniem było pojawienie się w Jasionce ogromnych drewnianych szybowców (w archiwach oznaczono je symbolem Me321) do transportu żołnierzy Wehrmachtu, sprzętu i żywności. Do takiego szybowca można było załadować prawie 200 osób, bądź też czołg, ewentualnie dwie ciężarówki. Takimi drewnianymi kolosami transportowano m.in. termosy z gorącymi ziemniakami parowanymi w foliowej gorzelni Jędrzejowiczów. Miały trafić do armii hitlerowskich zamkniętych w stalingradzkim kotle. Każdy z szybowców holowany był przez 3 Messerschmitty. Uwalniano je zwykle w okolicach linii frontu. Jednakże transporty te okazały mało skuteczne, tylko część szybowców trafiała do okrążonych niemieckich żołnierzy. W przegranej bitwie pod Stalingradem III Rzesza straciła 1,5 mln żołnierzy, w tym 20 generałów.

LOTNISKO W SŁUŻBIE POLSCE I PODKARPACIU

Hitlerowski okupant uciekając z Jasionki w pierwszych dniach sierpnia 1944 roku dokonał maksymalnej dewastacji lotniczej infrastruktury. Mimo to, po niezbędnych pracach naprawczych, przez kolejnych 5 miesięcy „Jasionka” pełniła funkcję lotniska przyfrontowego. Jednakże już w roku 1945 lotnisko przejęło zadania portu cywilnego; odbywały się w miarę regularne loty do stolicy. Po kilkuletniej przerwie, w 1951 roku wznowiono komunikację lotniczą z Warszawą. Podjęto prace biuro PLL LOT, rozwinął działalność Aeroklub. LOT administrował wschodnią częścią lotniska. Obiekty od zachodniej strony zajęło wojsko. W czasie tzw. zimnej wojny „Jasionka” stała się jednym z lotnisk sił powietrznych Układu Warszawskiego. Dla takich potrzeb, w 1956 roku, podjęto decyzję o budowie w północno-zachodniej części terenu nowej płyty startowej. Wywłaszczono 336 ha pól chłopskich, odcięto dojazd z Tajęciny do Zaczernia, stąd konieczność „przejścia” tej wsi do gromady Jasionka. Nowa płyta była gotowa w roku 1963. Służyła ćwiczącym eskadrom lot-

nictwa wojskowego, w tym pilotom Armii Radzieckiej, oraz równolegle – samolotom cywilnym LOT.

PAN SEKRETARZ W SŁOMKOWYM KAPELUSZU

Modernizacja i rozbudowa bazy lotniskowej w latach 50. zaowocowała również nowym solidnym budynkiem Portu Lotniczego (dziś to obiekt Politechniki Rzeszowskiej, siedziba Ośrodka Kształcenia Lotniczego). Był gotowy pod koniec lat pięćdziesiątych. Widnieje na archiwalnych zdjęciach z powitania w Jasionce w lipcu 1959 roku jednego z najważniejszych polityków ówczesnego świata Nikity S. Chruszczowa – I sekretarza Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, premiera ZSRR. Przyleciał na Rzeszowszczyznę z jednodzienną wizytą. Chruszczow ubrany w jasny garnitur, ze słomkowym kapeluszem na głowie, w odkrytej limuzynie ZIS 110 jechał przez Nową Wieś i centrum Trzebowniska (obwodnicę Trzebowniska uruchomiono dopiero w roku 1972) w kierunku Rzeszowa. Towarzyszyli mu Władysław Gomułka, ówczesny I sekretarz Komitetu Centralnego PZPR i – jako lokalny gospodarz – Władysław Kruczek. Mam wciąż przed oczyma zapamiętany z tamtych czasów widok mojej wsi, również z przykrymi akcentami. Tak się złożyło, że w większości go-

Nikita S. Chruszczow i towarzyszący mu polscy gospodarze podróżowali w odkrytym samochodzie marki ZIS 110. W moich dotychczasowych opracowaniach monograficznych wspominam o odkrytej czarnej. Jednakże, spece od historii motoryzacji poprawili mnie: to był kabriolet ZIS 110. Równocześnie dodali ciekawostkę. Moskiewską fabrykę opuściło zaledwie kilka egzemplarzy pojazdów tej wersji. Jeden ok. roku 1951 wysłano do Polski, z myślą o tym, iż zasiądzie w nim sam Józef Stalin, w trakcie warszawskich uroczystości oddania do użytku Pałacu Kultury i Nauki jego imienia. Niestety, wizytę odsunęto w czasie, gdyż budownicy Pałacu nie zdążyli dotrzymać pierwotnego terminu. Uroczyste otwarcie PKiN nastąpiło dopiero 21 lipca 1955 r. W międzyczasie, 5 marca 1953 roku Józef Stalin zmarł. Kabriolet pozostał w Warszawie na zawsze. Po renowacji, służy do dziś, wożąc młodych do ślubu.

spodarstw, od trony trasy przecinającej Trzebownisko, usytuowane były pomieszczenia stajenne z gnojnikami, w lepszym przypadku – stodoły. By zamaskować ten gorszący widok wojsko nawiozło sterty jedliny. Wprawdzie przykry widok zamaskowano, jednakże zapach pozostał. Na całej trasie przejazdu zgromadziły się tłumy, były „spontaniczne” okrzyki i wiwaty, leciały goździki rzucane pod koła limuzyny.

Jako dziesięcioletni chłopak obserwowałem przejazd kolumny usadowiony na rozłożystej gruszcze rosnącej przy chałupie wujka Kazimierza Tomasika; wciśnięta w ziemię chatynka stała obok Domu Ludowego w Trzebownisku. Dziś pewnie byłoby to nierealne. Wtedy, jakoś nie obawiano się zamachu czy choćby incydentu, że w stronę limuzyny polecą gruszki. W programie radzieckiego przywódcy było spotkanie z robotnikami WSK, a następnie obiad w sali balowej łańcuckiego Zamku. Potem, przez lata, muzealni przewodnicy wskazywali na krzesło, które zajmował dostojny gość... Tego samego dnia, po południu, N.S. Chruszczow tą samą trasą powrócił do Jasionki i odleciał do Warszawy.

NA POLOWANIE DO ARŁAMOWA

Kolejne wydarzenia, godne odnotowania w artykule o VIP-ach z Jasionki przyniosły lata siedemdziesiąte. 10 marca 1975 roku na naszym gminnym lotnisku wylądował samolot z jugosłowiańską delegacją państwową na czele z prezydentem Josipem Broz Tito. Po powitaniu przez Edwarda Gierka, kawalkada 20 samochodów przewiozła gości i gospodarzy do Ośrodka Rady Ministrów w Arłamowie. Tam trwały dwudniowe rozmowy polityczne. Prezydent Tito, znany ze swej myśliwskiej pasji, wziął udział w polowaniu w okolicznych lasach, jego małżonka Iwanka zwiędziła Krosno i Iwonice.

Ośrodek Wypoczynkowy RM w Arłamowie funkcjonujący do 1989 r. obejmował obszar ok. 30 tys. ha lasów i łąk; teren pełny zwierzyny okalał strzeżony płot długości 120 km. W Ośrodku tym na zaproszenie E. Gierka gościli m.in.: Leonid Breżniew, przywódca NRD Erich Honecker, ostatni szach Iranu Mohammad Reza Pahlawi. Politycy – zapaleni myśliwi – wywozili stąd cenne trofea; m.in. francuski prezydent Valery Giscard d'Estaing zabrał ze sobą wspaniałe poroże jelenia. O pobycie większości gości w Arłamowie nie informowano publicznie, a jeśli już, to po fakcie. Większość oficyjeli docierała do Arłamowa helikopterem.

POKAZY LOTNICZE NA CZĘŚĆ KOSMONAUTÓW

Radziecki lotnik, a potem kosmonauta, Georgij Bieregowoj odwiedził nasze strony dwukrotnie. Pierwszy raz trafił tu w sierpniu 1944 roku jako kapitan – dowódca eskadry szturmowych IŁ-ów. Z jasioneckiego lotniska wykonywał liczne loty bojowe i skutecznie niszczył z powietrza niemieckie pozycje na przyczółku baranowsko-sandomierskim,

Kosmonauci gen. Georgij Bieregowoj i gen. Mirosław Hermaszewski w trakcie krótkiego spaceru wśród pól Zaczernia.

za co uhonorowano go Złotą Odznaką Bohatera Związku Radzieckiego. Miejszem zakwaterowania lotnika było Zaczernie i ówczesny dworek Jędrzejowiczów.

Kolejny raz gen. kosmonauta Georgij Bieregowoj (lot w kosmos w 1968 r.) przyjechał nad Czarną 3 kwietnia 1984 r. Towarzyszył mu polski kosmonauta gen. Mirosław Hermaszewski. Po zwiedzeniu Muzeum Regionalnego, po spotkaniach i rozmowach z mieszkańcami Zaczernia, goście spotkali się w Porcie w Jasionce ze środowiskiem lotniczym. Jak zanotował red. Szymon Jakubowski na łamach „Podkarpackiej Historii”, na część kosmonautów przygotowano pokazy lotnicze. Po defiladzie zespołów „Mig”, „Kolibrów” oraz „Mew”, Janusz Trzeciak wykonał imponujące akrobacje szybowcowe, zaś Krzysztof Wyskiel dał mistrzowski pokaz na samolocie silnikowym.

PAPAMOBILE ZA MURAMI SANOFI BIOCUM

Niezwykłym wydarzeniem dla milionów wiernych z Podkarpacia była IV pielgrzymka Jana Pawła II do Ojczyzny. W jej trakcie, 2 sierpnia 1991 roku, Ojciec Święty na pokładzie TU154M wylądował w Jasionce. Po powitaniu, Jan Paweł II wsiadł do czarnego rządowego mercedesa i dojechał do granicy gminy Trzebownisko i miasta Rzeszowa. Na trasie kolumnę pozdrowiały tysiące mieszkańców gminy i przyjezdnych z regionu. Tymczasem, obok obiektów firmy farmaceutycznej Sanofi Biocom, dawniej Comindex, czekał – przysłonięty fabrycznym ogrodzeniem przed oczyma wścibskich - znany wszystkim pojazd papamobile (zobacz unikalne niepublikowane dotąd zdjęcia z tego fragmentu wizyty). Papież zajął w nim miejsce. Jadąca wśród wiwatujących tłumów papieska kolumna dotarła na Zalesie, gdzie przy kościele pw. Najświętszego Serca Jezusowego (dziś to katedra diecezjalna) odbyła się uroczysta msza. Po południu, Jan Paweł II odleciał śmigłowcem do Przemyśla, zaś następnego dnia spotkał się z wiernymi w Lubaczowie.

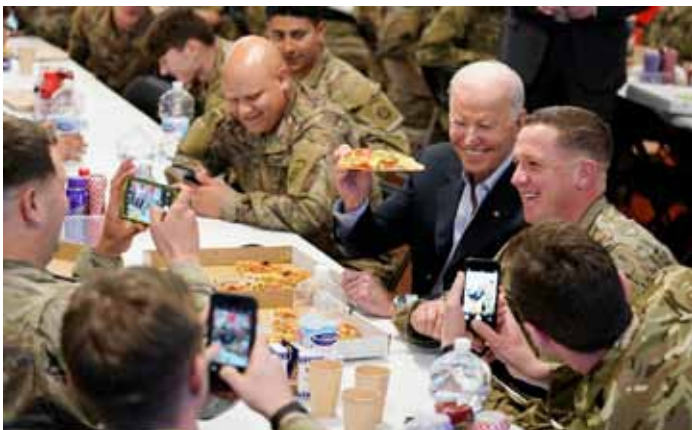
Po powitaniu na lotnisku papieska kolumna podjechała w okolice firmy farmaceutycznej Comindex. Tutaj czekał na Dostojnego Gościa papa mobile.

PREZYDENT BIDEN SMAKUJE GŁOGOWSKĄ PIZZĘ

Robiąc ogromny przeskok czasowy „lądujemy” w roku 2022. Znów lotnisko Jasionka wpisuje się w historyczny kalendarz Świata. Pod względem strategiczno-militarnym i politycznym jest dziś – bez wątpienia – jednym z najważniejszych miejsc na Ziemi. Powstało ponad 80 lat temu by pośrednio zadecydować o losach II wojny. Dziś, także realnie przyczynia się do przebiegu i wyników największego od 1945 roku konfliktu zbrojnego. „Jasionka” jest głównym kanałem przetrzynu zachodniej broni dla Ukraińców, bohatersko odpierających zbrodniczą napaść ze strony Rosji. Równocześnie, port w Jasionce to punkt przesiadkowy dla najważniejszych przywódców i oficjeli współczesnego świata – w ich bezpiecznej podróży do i z Kijowa. „Jasionka” chroniona przez amerykańskich komandosów w ramach sił zbrojnych NATO niemal codzienne gości VIP-ów z różnych państw. Ze względów bezpieczeństwa o wizytach tych dowiadujemy się zwykle po fakcie.

W Jasionce lądują samoloty z przywódcami wielu zachodnich państw, a także szefami organizacji i instytucji o zasięgu europejskim i ogólnoświatowym. Dalszą drogę do Kijowa bądź Lwowa odbywają oni samochodami (autostradą do Przemyśla) oraz ukraińską koleją. Powrót do domu wiedzie także przez Jasionkę. Na zdjęciu: odlot do Francji samolotu z prezydentem Emmanuelem Macronem, po jego wizycie w stolicy Ukrainy.

Z początkiem września uruchomiono w Jasionce jeszcze jedną ważną instytucję pomocy walczącej Ukrainie. Jest to Medevac Hub czyli centrum ewakuacji medycznej dla osób rannych w działaniach wojennych i wymagających specjalistycznej pomocy. Hub funkcjonujący w ramach programu UE i przez nią finansowany dysponuje 20 łózkami. Ranni ukraińscy żołnierze ale i osoby cywilne – ofiary wojny – oczekują w Jasionce na specjalny samolot, którym w krótkim czasie transportowani są do szpitali na terenie państw Unii. Loty medycznego samolotu, odbywane dwa razy w tygodniu, obsługuje załoga z Norwegii.

Najmocniejszym symbolem i potwierdzeniem tej nowej, nadzwyczajnej roli „Jasionki” w roku 2022, stał się przylot do Jasionki w gminie Trzebownisko prezydenta USA Joe Bidena. Cały świat oglądał tę wizytę na żywo w bezpośredniej transmisji TV. Były rozmowy z polskim prezydentem i spotkania pod kopułą Centrum G2A ARENA ze stacjonującymi tu żołnierzami. Kolejny raz zademonstrowano pełną solidarność zachodniego świata z Ukraińcami walczącymi o integralność i suwerenność swej Ojczyzny a także zapewniono o gotowości wszechstronnej im pomocy, zarówno w zakresie dostaw nowoczesnej broni jak też opieki nad dziećmi oraz ich matkami, uciekającymi do Polski i innych bezpiecznych miejsc.

W trakcie tej niezwyklej wizyty obserwowaliśmy też sceny jakże ludzkie i sympatyczne. Jak tą, którą ilustruje publikowana obok fotografia, kiedy to amerykański prezydent, poczęstowany przez swych żołnierzy, ze smakiem zajada plackek upieczony w Głogowie. Dzięki temu także mała głogowska pizzeria – być może – weszła na karty historii XXI wieku. Wszak jedno nie budzi wątpliwości. Od wiosny 2022 roku, historii tej dobrze służy – w sposób nadzwyczajny wymierny i skuteczny – nasze lotnisko w Jasionce.

Ryszard Beres

Fot.: Ryszard Beres, domena publiczna

Zwyczajni-niezwyczajni

Czesław Pokrzywa – działacz społecznik z Nowej Wsi

Czesław Pokrzywa był kimś więcej, niż tylko działaczem sportowym. Śmiało można powiedzieć, że był człowiekiem-instytucją. Jeszcze do niedawna aktywnie uczestniczył w życiu sportowym naszego regionu. 24 listopada 2021 roku, w wieku 69 lat Czesław Pokrzywa odszedł od nas pozostawiając w smutku najbliższych, przyjaciół oraz ludzi sportu z Nowej Wsi i okolic.

Całe swoje życie poświęcił działalności sportowej. Od 1968 roku związany był z Ludowym Zespołem Sportowym w Nowej Wsi (od 1977 roku Ludowy Klub Sportowy „Piast”), w którym działał aż do 2019 roku.

Początkiem lat 80. XX wieku, Czesław Pokrzywa pełnił funkcję prezesa klubu. Wówczas z jego inicjatywy, powstała sekcja łucznicza, która dzięki swoim sukcesom rozstawiła klub nie tylko w kraju, ale także poza jego granicami.

Nie mniej jednak, wiodącą sekcją w klubie z Nowej Wsi była od początku piłka nożna. Największe sukcesy piłkarzy Piasta przypadły na końcówkę lat 90. XX wieku, kiedy Czesław Pokrzywa był wiceprezesem. Wtedy też drużyna seniorów z powodzeniem rywalizowała na boiskach IV ligi, a na stadion w Nowej Wsi przyjeżdżały drużyny Stali Rzeszów, Resovii czy też Stali Mielec. Od 2000 roku objął funkcję preze-

sa którą piastował nieprzerwanie przez blisko 20 lat, aż do jubileuszu 50-lecia klubu.

Czesław Pokrzywa wraz z innymi działaczami zabiegał także o właściwą infrastrukturę dla sportowców niemalże od pierwszych lat działalności klubu. Początkiem lat 70. wraz z ówczesnym prezesem Antonim Woźnym opracował projekt stadionu sportowego w Nowej Wsi, który wybudowano czynem społecznym. W 2002 roku, staraniem prezesa Pokrzywy i zarządu klubu, wysłużony obiekt Piasta doczekał się modernizacji. Z czasem odrestaurowano pawilon sportowy, wybudowano nowe ogrodzenie, a przede wszystkim przeprowadzono remont murawy boiska piłkarskiego. Ponadto, w 2013 roku działaczom udało się wyposażyć stadion w dwie trybuny modułowe, współfinansowane ze środków Unii Europejskiej.

Przez kilkadziesiąt lat społecznej działalności Czesława Pokrzywy, przez klub z Nowej Wsi przewinęło się niezliczone grono sportowców, instruktorów, działaczy i sympatyków.

Jego sportowa działalność nie ograniczała się tylko do klubu sportowego Piast Nowa Wieś. Początkiem XXI wieku Czesław Pokrzywa udzielał się w strukturach Podkarpackiego Związku Piłki Nożnej w Rzeszowie.

Tak jak całą działalność sportową związał z Piastem, tak też i pracę zawodową z Miejskim Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej w Rzeszowie, gdzie od 1995 roku do czasu przejścia na emeryturę pracował na stanowisku Kierownika Działu Eksploatacji i Dyspozycji Sieci Ciepłowniczych. Tytuł zawodowy inżyniera uzyskał w Prywatnej Wyższej Szkole Ochrony Środowiska w Radomiu. Przez długie lata był członkiem Podkarpackiej Izby Inżynierów Budownictwa oraz rzeszowskiego oddziału Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, gdzie nawet po przejściu na emeryturę zasiadał w komisji egzaminacyjnej na uprawnienia energetyczne.

Dźwięk motocykli żużlowych dobiegających z położonego nieopodal jego zakładu pracy stadionu Stali szybko zaraził go pasją do sportu żużlowego. W latach 1989-2009 aktywnie działał w sekcji żużlowej ZKS „Stal” Rzeszów. Był członkiem zarządu sekcji w czasach gdy żużlowcy Stali walczyli o medale mistrzostw Polski. Przez wiele lat pełnił funkcję kierownika zawodów żużlowych organizowanych na stadionie w Rzeszowie.

Za długoletnią działalność sportową otrzymał wiele dyplomów, podziękowań i wyróżnień. Został odznaczony: Złotą Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej, Brązową Odznaką „Za zasługi dla sportu”, Złotą Honorową Odznaką Zrzeszenia LZS, Złotą Odznaką Podkarpackiego Związku Piłki Nożnej.

Czesław Pokrzywa udzielał się również na rzecz lokalnej społeczności. W latach 90. XX wieku był członkiem Społecznego Komitetu Telefonizacji naszego społeczeństwa. Natomiast w latach 2010-2014 sprawował mandat radnego Gminy Trzebownisko. W tym okresie brał udział w pracach Komisji Gospodarczej.

W swojej działalności był człowiekiem ambitnym i konsekwentnym w podejmowaniu decyzji. Niewątpliwie był też dobrym organizatorem, w pełni oddanym pracy społecznej. Cieszył się zawsze z sukcesów sportowych, ale nie bał się też porażek. Nieustannie dążył do rozwoju klubu. Był skuteczny w działaniu zarówno na płaszczyźnie sportowej jak i w aspekcie ekonomicznym. Dbał o budżet i dążył do pozyskiwania środków finansowych. Żył tym co kochał, a kochał sport.

26 listopada 2021 roku na cmentarzu w Nowej Wsi żegnała go rodzina, liczne grono przyjaciół, działaczy sportowych, zawodników, przedstawiciele Gminy Trzebownisko, koledzy z zakładu pracy, delegacje klubów sportowych oraz tłumy mieszkańców Nowej Wsi i okolic.

Prezes Pokrzywa wręcza pamiątkowe odznaczenia trenerom, zawodnikom i działaczom Piasta z okazji jubileuszu 50-lecia klubu w 2018 roku

Młodzi adepci sekcji żużlowej Stali Rzeszów – Złoci Medaliści Młodzieżowych Drużynowych Mistrzostw Polski z 1994 w towarzystwie Czesława Pokrzywy

Wiceprezes Czesław Pokrzywa (drugi od lewej w środkowym rzędzie) z drużyną seniorów Piasta Nowa Wieś która wywalczyła awans do IV ligi w 1998 roku

Czesław Pokrzywa odszedł, lecz pamięć o działaczu, prezesa pozostanie nadal żywa w środowiskach tych, z którymi dzielił tyle wspólnych chwil.

Żegnając go, serdecznie dziękujemy za jego społeczną pracę i ogromny wkład w rozwój sportu.

Tekst i fot. Maria Rzucidło

Historia szkolnictwa w Zaczerniu

Lata okupacji niemieckiej i tajne nauczanie (część 5)

Dla mieszkańców Zaczernia zapowiedzią wojny była, ogłoszona w dniu 27 sierpnia 1939 roku, mobilizacja powszechna. Pod broń powołano wówczas 32 młodych mieszkańców wsi. Drugim widocznym znakiem nadchodzących wydarzeń stało się utworzenie lądowiska dla samolotów na terenie nowej części cmentarza parafialnego. Od godziny 5 rano 1 września 1939 roku zaczernianie z coraz większym zdenerwowaniem i obawami obserwowali panujące niepodzielnie na polskim niebie hitlerowskie bombowce, które bombardowały Rzeszów, linię kolejową i całą najbliższą okolicę. Grozę pierwszych dni wojny potęgowały fale uchodźców z zachodnich terenów Polski wędrujące na wschód. Jak odnotowano w kronice szkolnej: „Największy popłoch czyniła uciekająca policja granatowa, która rozsiewała różne fałszywe wieści”. W tym też czasie na lądowisku w Zaczerniu pojawiły się samoloty RWD-8, które należały do 5 plutonu łącznościowego armii „Karpaty”. Najgorszym, z punktu widzenia mieszkańców, dniem był 8 września – dzień odpustu parafialnego, kiedy to we wsi (m.in. w pobliżu szkoły) rozlokowała się polska artyleria przygotowująca się do obrony Rzeszowa przed nacierającymi hitlerowcami. Spora część mieszkańców opuściła wówczas swe domy, chroniąc się na Tajęcinie i w Nowej Wsi. Pierwsze oddziały niemieckie przybyły do Zaczernia w godzinach wieczornych dnia 9 września. Tak rozpoczęła się trwająca 5 lat niemiecka okupacja.

Pierwsze miesiące wojny spowodowały poważne zakłócenia w funkcjonowaniu szkół wszystkich typów. Początkowo zakłócenia te spowodowane były trwającymi walkami, zaś potem, po kapitulacji ostatnich oddziałów polskich, faktem zajęcia budynków szkolnych przez Wehrmacht i tworzącą się administrację okupacyjną. Budynek szkoły zaczerskiej także został zajęty na kwatery dla wojska – oddział artylerii przeciwpancernej złożony ze Ślązaków. Jak zanotowano w kronice szkolnej: „Żołnierze tej jednostki, sami Ślązacy poczynili w inwentarzu szkolnym wielkie spustoszenie. Połamali i spalili kilkanaście ławek, stołów i krzesel. Połamali szafy i zniszczyli szkolną bibliotekę złożoną z 500 tomików, porwali mapy szkolne, poniszczyli godła państwowe”. Szkoła zajęta była do dnia 1 listopada. Niestety, w kolejnych dniach nauka także nie mogła się rozpocząć. Wieczorem, 2 listopada 1939 roku, gestapo aresztowało kierownika szkoły Stanisława Kluza, proboszcza Jana Guzego i goszczącego na plebanii ks. katechetę z Rzeszowa. Była to akcja prewencyjna wymierzona w polską inteligencję, a związana ze zbliżającą się rocznicą odzyskania niepodległości. Aresztowano wtedy około 5500 osób: kierowników szkół, nauczycieli, księży, właścicieli majątków ziemskich. Księża wrócili do parafii w Zaczerniu po sześciu dniach, zaś Stanisława Kluza zwolniono po dwóch tygodniach. Naukę w ograniczonym wymiarze godzin podjęto jednak dopiero w lutym 1940 roku, ale okupant za wszelką cenę starał się te nauki utrudnić. Przede wszystkim jeszcze w listopadzie 1939 roku wyszło zarządzenie o zwolnieniu ze szkół nauczycielek zamężnych, nauczycieli kontraktowych i tych, którzy byli właścicielami działek rolnych. Począwszy od listopada, w szkołach powszechnych zabronio-

no nauczania historii, wiedzy o Polsce współczesnej i literatury polskiej. W grudniu z siatki godzin zniknęły geografia i gimnastyka, okrojono też program przyrody i religii. Kolejno wprowadzony został zakaz używania polskich podręczników, pomocy naukowych, map, atlasów, ilustracji o treści patriotycznej. Obowiązującym w szkołach podręcznikiem zostały miesięczniki „Ster” i „Mały Ster” wydawane przez Niemców. Szkoły systematycznie pozbawiane były polskiego oblicza, ograniczano ich funkcję dydaktyczno-wychowawczą i opiekuńczą. Luty 1940 roku przyniósł rozszarady w obsadzie poszczególnych etatów nauczycielskich: „Przeniesiono wszystkich nauczycieli w całym powiecie na inne posady”. Stanisława Kluza skierowano do Raniżowa, gdzie objął funkcję kierownika szkoły. Takie samo stanowisko objęła w Rzeszowie Jadwiga Ziemkowska. Helena Pohorska została nauczycielką w Brzostowej Górze. Równocześnie do Zaczernia skierowani zostali: Władysław Turzański, który objął funkcję kierownika szkoły, i Waleria Tucka. Na skutek interwencji inspekto-

ra szkolnego Eugeniusza Szwarca i dyrektora Szkoły Rolniczej w Miłocinie, pana Rzepeckiego, w październiku i listopadzie 1940 roku przedwojenni nauczyciele wrócili na swe stanowiska do zaczerskiej szkoły. Z uwagi na to, że część sal szkolnych zajęta była na kwatery dla wojska niemieckiego, lekcje odbywały się także na organistównie i w izbie wynajętej w domu Jana Stopy. W roku szkolnym 1941/1942, po opuszczeniu budynku przez Niemców, nauka wróciła do sal szkolnych. Niestety, z powodu braku opału i srogiej zimy zajęcia prowadzone były bardzo nieregularnie: od 14 listopada do 8 grudnia 1941 nie było lekcji, od 9 grudnia do 14 stycznia uczono w nieogrzewanych pomieszczeniach, od 15 stycznia do 2 marca 1942 roku ponownie zawieszono naukę. Z nastaniem cieplejszych dni, tj. od 3 marca do 30 czerwca 1942 roku, lekcje odbywały się już regularnie. Prowadzone były przez czteroosobowe grono nauczycielskie, gdyż jeszcze w październiku 1941 do szkoły w Zaczerniu skierowany został jako nauczyciel Tadeusz Kloc.

W kolejnym roku szkolnym borykano się z podobnymi problemami. Z powodu epidemii tyfusu i czerwonki naukę zawieszono na okres 29 października – 9 listopada 1942. Z powodu braku opału od dnia 15 listopada 1942 roku naukę prowadzono w dwóch salach szkolnych w zmniejszonym wymiarze godzin. Na zarządzenie Generalnego Gubernatora od dnia 12 grudnia 1942 do 12 stycznia 1943 roku trwały ferie świąteczne, zaś od 12 stycznia 1943 roku, kolejnym zarządzeniem wprowadzono „ferie opałowe”, które zakończyć się miały wraz z nastaniem cieplejszych dni. W szkole w Zaczerniu zrezygnowano z tych ferii i nauka prowadzona była od 12 stycznia do 3 lipca. Było to możliwe dzięki zbiórce pieniężnej przeprowadzonej wśród mieszkańców. Zdobyte wówczas środki finansowe pozwoliły na zakup 10 m drzewa.

W pierwszych dwóch miesiącach roku szkolnego 1943/1944 nauka prowadzona była regularnie, a szkoła zaczerska realizowała program szkoły siedmioklasowej. Od 13 listopada 1943, w związku z ponownym zajęciem części sal na kwatery dla wojska, lekcje odbywały się co drugi dzień dla każdego oddziału. Ta sytuacja utrzymywała się do 15 maja 1944 roku. Po miesiącu normalnej nauki, już pod koniec roku szkolnego, na nowo ograniczono liczbę godzin po wyłączeniu części sal lekcyjnych przez wojsko niemieckie.

Przełom lipca i sierpnia 1944 roku przyniósł mieszkańcom Zaczernia kres okupacji niemieckiej. 2 sierpnia wieś wyzwoliły oddziały II frontu ukraińskiego. W Zaczerniu rozlokowana została jednostka lotnicza, Rosjanie mieszkali niemal w każdym domu. Zajęty został także budynek szkolny i służbowe mieszkania nauczycieli, sale lekcyjne opuszczone zostały jednak 28 sierpnia i po przeprowadzeniu częściowego remontu w dniu 4 września rozpoczęto rok szkolny w nowej, powojennej rzeczywistości.

By obraz zaczerskiego szkolnictwa okresu II wojny światowej był pełny, w tym miejscu kilka słów należy poświęcić tajnemu nauczaniu. W rozporządzeniu z 30 października 1939 roku ustalającym podstawy funkcjonowania szkolnictwa na ziemiach okupowanych odnotowane zostało zezwolenie na działalność szkół powszechnych i szkół fachowych (zawodowych). Zakazano jednocześnie używania nazw „gimnazjum” i „liceum” w odniesieniu do tworzonych szkół. Szkoły prywatne funkcjonować mogły jedynie za zezwoleniem stosownych władz. Przepisy te w praktyce oznaczały likwidację średniego i wyższego szkolnictwa. Usunięcie ze szkół lekcji historii i wiedzy o Polsce, geografii, ograniczenie lekcji przyrody, religii i gimnastyki oraz inne działania okupanta wspomniane już wcześniej prowadziły do degradacji intelektualnej polskiego społeczeństwa. Ta polityka okupanta wobec polskiej oświaty i kultury zrodziła potrzebę organizacji skutecznych form samoobrony. Najbardziej powszechną stało się tajne nauczanie organizowane po zamknięciu szkół średnich i wyższych, a więc już u schyłku roku 1939. Początkowo podejmowanie działania miały charakter bardzo spontaniczny, wiele tajnych kompletów powstawało samorzutnie, część podlegała różnym organizacjom związkowym, politycznym lub wojskowym. Pierwszym centralnym ośrodkiem kierowniczym była Komisja Oświecenia Publicznego (KOP) utworzona w Warszawie w końcu roku 1939, a związana ze Służbą Zwycięstwu Polski (późniejszy ZWZ). Równolegle powstawały konspiracyjne władze zawodowych organizacji nauczycielskich, wśród których najsilniejszą była Tajna Organizacja Nauczycielska (TON). W konspiracji działało też Towarzystwo Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych.

Te ogólnokrajowe struktury miały swe delegatury w terenie, także na Rzeszowszczyźnie. Jednocześnie powstawa-

ły tu lokalne organizacje o charakterze oświatowym. Wśród nich wymienić można Związek Tajnego Nauczania (ZTN) powołany w Przeworsku w styczniu 1941 roku. Wcześniej, bo wiosną 1940 roku, w Błażowej zorganizowana została Państwowa Komisja Egzaminacyjna „Kuźnica” obejmująca swym zasięgiem obszar Inspektoratu ZWZ Rzeszów. Momentem przełomowym stało się utworzenie jesienią 1940 roku Departamentu Oświaty i Kultury działającego w strukturach Delegatury Rządu na Kraj. Jedną z komórek tegoż departamentu była powstała w Krakowie Okręgowa Komisja Oświaty i Kultury (Okręgowe Biuro Szkolne). Na terenie powiatów powołano zaś Powiatowe Komisje Oświaty i Kultury.

Tajne komplety organizowane były na wszystkich poziomach kształcenia. Obejmowały szkołę powszechną, szkolnictwo średnie (ogólnokształcące i zawodowe), szkolnictwo wyższe i oświatę dorosłych. Dość pręźnie działały one w gminie Trzebownisko, gdzie na 33 nauczycieli szkół powszechnych 21 uczestniczyło w tajnym nauczaniu. W tej liczbie znaleźli się także nauczyciele z Zaczernia. Na poziomie szkoły powszechnej tajne komplety prowadzili Helena Pohorska i Tadeusz Kloc. Jak odnotował S. Rząsa, realizowano na zajęciach program pierwszego i drugiego roku szkoły gimnazjalnej. Zajęcia prowadzone były w szkole, na organistówe, na terenie browaru, w leśniczówce i w domach prywatnych: u Jana Micała, Szymona Cieśli, Wojciecha Kłoca, Stanisława Bobła, Franciszka Prusaka, Wojciecha Błoniarza i Józefa Bielendy. Dwukrotnie odbyły się egzaminy sprawdzające stopień opanowania materiału. Jeden z nich miał miejsce na organistówe, zaś drugi w szkole. Oba ubezpieczone były przez żołnierzy AK z zachowaniem wszelkich zasad konspiracji. Nie obyło się jednak bez niebezpiecznej niespodzianki, która mogła zakończyć się tragicznie dla Heleny Pohorskiej. Opanowanie nauczycielki i wymyślona naprędce mistyfikacja doprowadziły na szczęście do pomyślnego zakończenia.

Zarówno Helena Pohorska, jak i Tadeusz Kloc zaangażowani byli również w tajne nauczanie na poziomie szkoły średniej. Tadeusz Kloc był także członkiem komisji egzaminacyjnej. Prócz nich badacze tematu odnotowali również: Franciszka Furmana, Wojciecha Furmana, Eugenię Guzek, Józefa Poradę i Józefa Stopę. Do tej listy dołączyć trzeba także osobę profesora Stanisława Piątka ukrywającego się przed Niemcami w Tajęcinie. Tak wspominał swą działalność tajnym nauczaniu Franciszek Furman: „W lipcu 1941 roku zorganizowałem wraz z bratem pierwszy we wsi zespół tajnego nauczania złożony z pięciorga dzieci rolników wysiedlonych z Nowej Wsi. (...) Ja uczyłem historii powszechnej i historii Polski z zakresu szkoły podstawowej oraz pierwszej i drugiej klasy gimnazjalnej, pozostałe przedmioty przerabiał brat Stanisław. W skład zespołu wchodził: Edward Palcowski, Eugeniusz Lach, Bronisław Lach, Maria i Zofia Bieniasz. Naukę prowadziliśmy w domu rodzinnym brata Wojciecha Furmana, który nas przygarnął na czas okupacji. Dom był stary, drewniany, dwuizbowy, ale od roku 1941 kwatrowali w jednej izbie żołnierze niemieccy. Do prowadzenia tajnego nauczania wykorzystywaliśmy czas po powrocie dzieci ze szkoły, bo wtedy żołnierze pracowali jeszcze w warsztatach naprawczych samochodów. Przez kilka miesięcy uczyłem również łaciny, przerabiając materiał z pierwszej klasy gimnazjum z Janem Beresiem i Marianem Trzeciakiem w domu Stanisława Rząsy i z Elżbietą Guzek w domu jej matki”.

Ewa Kłeczek-Walicka

Fot. Zbiory Muzeum w Zaczerniu

Plon niesiemy, plon...

Lipiec i sierpień to dla jednych czas kanikuły, odpoczynku, dla innych zaś okres wytężonej pracy. To szczytowy sezon gospodarczy: dni najdłuższe, praca najpilniejsza, żniwa. Jednak choć roczny cykl prac polowych kończy się dopiero przed Adwentem, to właśnie po żniwach następuje krótki czas odpoczynku i radosnego świętowania, kiedy można wyrazić to, co tak prosto napisał Wespazjan Kochowski w *Psalmodii polskiej*: „*Panie! I za to dziękować Ci trzeba, żeś gębie mojej dał dostatek chleba*”. To wielkie święto rolników urządzone po zebraniu plonu zbóż nosi nazwę **dożynek**. W różnych regionach Polski nazywano je też: **wyżynkami**, **okrężnem** (od dawnego zwyczaju obchodzenia lub objeżdżania, a więc okrążania pól po zbiorze zboża), **wieńcowem** lub **wieńczynami** (bo najważniejszym atrybutem tego święta jest wieniec żniwny).

Pochodzenie tego zwyczaju nie zostało ostatecznie wyjaśnione. Nie mówią o nim pisarze starożytni, nie odnajdziemy na ten temat wzmianek w tekstach średniowiecznych ani w kazaniach tego okresu. W XVIII i XIX wieku niektórzy badacze i miłośnicy kultury ludowej, pisarze i poeci: Oskar Kolberg, Zygmunt Gloger, Józef Ignacy Kraszewski widzieli w obrzędzie dożynkowym ślady przypadającego na równonoc jesienną (23 września) etnicznego święta Słowian związanego pierwotnie z kultem roślin i drzew, potem z pierwotnym rolnictwem, w czasie którego dziękowano bogom za plony i proszono o jeszcze lepsze w przyszłym roku. Najprawdopodobniej jednak dożynki są uroczystością o wiele późniejszą. Wiązać je należy z dworem i XVI-wieczną gospodarką folwarczną. Właściciele majątków ziemskich urządzali je dla żniwiarzy (służby folwarcznej i pracowników najemnych) w nagrodę za wykonaną pracę i zebrane plony. Zwykle dożynki odbywały się w sierpniu lub na początku września. Czasami przy sprzyjającej pogodzie łączono je ze świętem Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, stąd też znane jest powiedzenie: „*Na Wniebowzięcie zakończzone zięcie*”. Częściej jednak bywały to dwie odrębne uroczystości. Święto to, obchodzone na obszarze całej Polski, miało wiele lokalnych odmian. Pomimo tego w jego przebiegu wyróżnić można trzy najważniejsze etapy: obrzędowe ścięcie ostatnich kłosów, wicie żniwnego wieńca i uroczysty pochód do dworu zwieńczony ucztą i zabawą.

Szeroko rozpowszechnione były zwyczaje związane z ostatnią garścią, kępą lub pasem niezżętego zboża, które czas jakiś pozostawiano na pustym już polu dla ciągłości wegetacji zbóż i urodzaju. Te ostatnie kłosy na Mazowszu i Podlasiu zwano **przepiórką** albo **popiórką**, **perepełką** na kresach wschodnich, **brodą** na wschodnim Mazowszu, **kozą** w Małopolsce, a w Poznanskim **pępem** lub **pępkiem**. Stosowano również nazwy: **równianka**, **plonkopka**, **wiązka**, **wiązanka**, **garstka**. Przepiórkę strojono we wstążki i kwiaty, kładziono pod nią kawałek chleba i sól oraz przyciśnięty kamieniem pieniądz. W Przeworskiem zamiast przepiórki kładziono na polu wieniec, a w środku niego krzyż upleciony ze słomy. Na Kurpiach, Mazowszu i Podlasiu ścięcie ostatnich kłosów poprzedzał zwyczaj zwany **oborywaniem przepiórki** (ziemię wokół niej trzykrotnie oborywano ciągniętą za nogi po rżysku dziewczyną, najczęściej była to najlepsza żniwiarka). W Wielkopolsce wokół ostatniej garści zboża czołgali się wybrani do jego ucięcia chłopiec i dziewczyna, którzy podczas żniw wyróżnili się dobrą i pilną pracą. Powszechnie wierzono, że w ostatnie zebrane z pola kłosy mają niezwykłą moc decydującą o ciągłości wegetacji roślin i obfitych pło-

nach w następnym roku, dlatego ostatnią kępkę zboża ścinano bardzo uroczystie. Najczęściej robił to najlepszy żniwiarz albo sam gospodarz.

Najważniejszym atrybutem dożynkowych uroczystości jest **wieniec żniwny** zwany **plonem**, symbol pracy żniwiarzkiej, płodów ziemi, zebranych plonów. W wieńcu, którego wiciem zajmowały się najlepsze żniwiarki, musiały znaleźć się koniecznie kłosy ścięte z przepiórki, a prócz nich garście zżętych, nie omłóconych zbóż: pszenicy, żyta, owsa, jęczmienia, jabłka, polne kwiaty, warzywa, owoce jarzębiny, a później także sztuczne kwiaty i wstążki. W Przemyskiem wicie wieńców poprzedzała ceremonia

składania sierpów w polu i okrywania ich snopkami zboża; był to znak więzi ludzi i narzędzi pracy z wydającą plony ziemią. Wieńce miały różne kształty i formy, mogła to być cała ścięta i ustrojona wstążkami przepiórka, okazały snopki zboża lub owsa, przybrany kwiatami, rumiankiem, krwawnikiem, dziką marchwią i jabłkami (takie przygotowywano dawniej w powiecie krośnieńskim i brzozowskim), sześć niewielkich wieńców: pszeniczny, żytni, jęczmienny, owsiany, grochowy i korona z orzechów (w Poznanskiem), wielkie barwne koła zrobione z wiklinowych obręczy i pokryte kwiatami i kłosami (na Sądecku). Ciekawy rodzaj wieńców wykonywano w okolicach Mielca: prócz pszenicznego

plonu robiono też wieniec z... jaj. Przygotowywano go na stożkowatym rusztowaniu, do którego przymocowywano jaja oprawione w koszyczki z tataraku. Całość przystrojona była barwinkiem. Na taki wieniec zużywano od pół do dwóch kop jaj.

W niektórych regionach (przykładowo w Wielkopolsce) przymocowywano do wieńca żniwnego różne wypieki obwarzanki, pierniki, figurki z ciasta. Czasem na szczycie wieńca przywiązywano żywego ptaka: koguta, kurczę, małe kaczątko lub gąskę albo figurkę bociana, bo miało to zapewnić płodność i piękny i zdrowy przychówek gospodarski. Jeśli ptaki wydziobywały ziarno z wieńca, a kogut piał wróżyło to urodzaj w przyszłym roku. Sztuka wykonywania wieńców dożynkowych nie tylko przetrwała do naszych czasów, ale nawet się rozwinęła. Współczesne wieńce żniwne są coraz okazalsze, oprócz tradycyjnych koron i kół prezentowane są na dożynkach pomysłowo zrobione kompozycje z płodów ziemi: serca, makiety kościołów, symbole religijne i państwowe, postacie Chrystusa, Maryi i świętych oraz wiele innych ciekawych form, często z różnymi napisami ułożonymi z kwiatów i ziaren.

Gotowe wieńce żniwne niesiono najpierw do kościoła, aby je poświęcić i podziękować Bogu za zbiory. Wieniec niosła na głowie (jak koronę) lub wyciągniętych rękach dziewczyna, która „żyna na hreście”, czyli przodownica. Jeśli był bardzo duży i ciężki układano go, otaczając często owocami i warzywami, na białym płótnie lub drewnianym stelażu niesionym przez kilka wyróżniających się żniwiarek, rzadziej żniwiarzy. Za wieńcem na początku orszaku szli przodownicy i przodownice żniw z chlebem upieczonym z nowej mąki, z jabłkami i orzechami związanymi w chusty lub niesionymi przez dziewczęta w podwiązanych fartuchach, a za nimi pozostali żniwiarze, ze starannie wyczyszczonymi kosami i sierpami przystrojonymi bukietami kwiatów i kolorowymi chusteczkami – wszyscy odświeżenie ubrani. W Ropczyckiem był zwyczaj, że wieniec do kościoła wiozła czterech „swatów” i cztery „drużki”, którzy wpiery byli zapraszani przez zamożnych gospodarzy ze wsi do jego uwicia.

Kiedy już poświęcono wieniec w kościele, kolejnym ważnym etapem uroczystości było wręczanie wieńca gospodarzowi dożynek, którym najczęściej był dziedzic. Orszak żniwiarzy z wieńcem udawał się więc do dworu. Często za żniwiarzami jechały drabiniaste wozy z muzykantami i innymi uczestnikami dożynek. Po drodze śpiewano pieśni mówiące o trudzie żniwiarzy i o zebranych plonach. Wyrażały one także troskę o przyszłe urodzaje i życzenia przyszłych dobrych plonów oraz nadzieję na zasłużony poczęstunek i zabawę. Liczące nieraz wiele zwrotek pieśni były też swoistą kroniką wsi. Mówiły o różnych miejscowych wydarzeniach, troskach i radościach, wytykały wady surowym ekonomom, wychwalały szczodrość dziedziców i ich gospodarność, lub przeciwnie wytykały im skąpstwo, nieudolność i spowodowane tym braki w gospodarstwie. W pieśniach tych najczęściej powtarzał się refren:

*Plon niesiemy, plon, w gospodarza dom,
Żeby dobrze plonowało, po sto korcy z kopy dało!
Plon niesiemy plon.*

Na dawnych dożynkach dworskich na rozśpiewany orszak żniwiarzy oczekiwał na ganku lub przed bramą dziedzic wraz z małżonką, krewnymi, rezydentami i służbą, a czasem też plebanem. Wręczano mu wieniec i chleb, który z szacunkiem całował. Temu obrzędowi towarzyszyły uroczyste przemowy: najpierw kogoś znacniejszego z grona żniwiarzy, a później dziedzica. Gospodarz wznosił toast za wszystkich zebranych, za ich pomyślność i dostatek, do zwyczaju należało chluśnięcie z kieliszka wódką na najlepszą żniwiarkę, nazywaną **postatnicą** lub **wiochną**, obdarowanie jej srebrną monetą i rozrzucenie jakiejś sumki do podziału wśród pozostałych żniwiarzy. Dziedzic z szacunkiem przyjmował wieniec od przodownicy, osobiście wnosił go do domu i ustawiał na stole, po czym prosił przodownicę do tańca. Następnie prowadził wszystkich do stołów, ustawionych na dziedzińcu lub w stodole i częstował ich dobrym jedzeniem i napitkiem. Po uczcie rozpoczynały się tańce, trwające nieraz do późnych godzin nocnych. Podczas zabawy dożynkowej urządzano różne gry i popisy zręczności: wyścigi furmanek, konkursy w dojeniu krów i wdrapywanie się na posmarowany mydłem słup, na wierzchołku którego umieszczona była butelka wódki, kiełbasa i inne nagrody. Czasem na koniec zabawy chłopcy objeżdżali na przystrojonych koniach wieś i sąsiadujące z nią pola. Wieniec dożynkowy przechowywano w stodole, aż do następnego roku, do nowego siewu, a wykruszone z niego ziarna wysypywano do worków z ziarnem siewnym.

We wsiach lasowiackich zakończenie żniw wiązało się ze świętowaniem tzw. **okrężnego**, które urządzano w większych gospodarstwach po zakończeniu koszenia owsa. W Rzeczycy Dolnej żniwiarce wiązały niewielki snopek i ubierały go polnymi kwiatami śpiewając przy tym:

*Potył my sie nakrążyli, jaz my owies skonczyli.
Dożena go dziewecka za jasnygo słonecka.
Nastawialim kopecek jak na niebie gwiozdecek.*

Snopek ten wręczano gospodarzowi, który zapraszał na poczęstunek do izby lub dawał żniwiarzom pieniądze na piwo. W Turbi po zżęciu ostatniego zboża jedna ze żniwiarce brała powrósłto i okręcała nim gospodarza, który musiał się wykupić. Najczęściej stosowaną formą wykupu był poczęstunek dla wszystkich pracujących przy żniwach.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że obchody dożynkowe przeszły na przestrzeni wieków swoistą ewolucję i nieco zmieniły swój charakter. Początkowo były to dożynki dworskie, u schyłku XIX wieku, wzorem dożynek dworskich, zaczęto urządzać **dożynki chłopskie**. Bogaci gospodarze wyprawiali je dla swych domowników, rodziny, parobków i najemników. Przebiegały one bardzo podobnie do dożynek dworskich, chociaż były znacznie skromniejsze. W okresie międzywojennym zaczęto organizować **dożynki gminne, powiatowe i parafialne**, którym patronowały lokalne samorządy, Kościół, szkoła. W ich przygotowanie włączały się również koła Stronnictwa Ludowego i Kółka Rolnicze. Organizowane przezeń uroczystości były manifestacją odrębności chłopskiej i dumy z przynależności do rolniczego stanu. Towarzyszyły im wystawy rolnicze, festyny i występy ludowych zespołów artystycznych. Po II wojnie światowej dożynki nabrały charakteru politycznego, wyrażały poparcie dla ówczesnej władzy i polityki rolnej. Zachowywano w nich jednak elementy tradycyjne: uroczyste pochody z wieńcami i pieśni. Towarzyszyły im także różne festyny ludowe.

Wraz z przemianami ustrojowymi po roku 1989 zmienił się charakter dożynek. Rolnicy nadal swemu świętu liczne akcenty religijne. W środowiskach wiejskich stały się one wyrazem kultu maryjnego, stąd też obyczaj pielgrzymek z wieńcami do sanktuariów Matki Bożej, przede wszystkim na Jasną Górę, gdzie rokrocznie odbywają się centralne dożynkowe uroczystości. Zarówno świeckim jak i kościelnym ceremoniom dożynkowym przewodniczą obecnie **starosta i starościna dożynkowi**, którzy wręczają wieniec i bochen chleba gospodarzowi dożynek. Gospodarzem najczęściej jest przedstawiciel lokalnej administracji państwowej bądź samorządowej, a w wypadku dożynek kościelnych kapłan. Składane są symboliczne dary z najnowszych plonów, przetwory mięsne, owoce – często stanowią one wystawę osiągnięć lokalnych rolników. W przypadku kiedy uroczystość ma charakter religijny, odprawiany jest obrzęd liturgiczny. Dożynkom towarzyszą najczęściej wystawy osiągnięć lokalnych rolników i zakładów przetwórstwa spożywczego i festyny ludowe.

Ewa Kłeczek-Walicka

Terliczka gościła wieńczarki z całej Gminy DOŻYNKI 2022

Choć w XXI wieku Gmina Trzebowno zasadniczo zmieniła swój profil gospodarczy stając się ośrodkiem nowoczesnego przemysłu oraz szerokiej palety usług, tradycje rolnicze wciąż są u nas żywe. Przejawia się to głównie w kulturowaniu dziedzictwa kulturowego przodków, w tym dawnych zwyczajów i obrzędów mieszkańców wsi położonych nad Wisłokiem, Czarną i Świerkowcem. Sztandarową imprezą ilustrującą ów fakt są coroczne dożynki. Wstępem do imprezy są uroczystości religijne odprawiane w poszczegól-

nych parafiach w niedzielę Matki Boskiej Zielnej. W kolejną zaś niedzielę czas na dożynki gminne, organizowane każdego roku w coraz to innym sołectwie gminy. W br zaprosiła na nie Terliczka oraz jej społecznicy – z Rady Sołeckiej, KGW oraz OSP i Klubu Sportowego, na czele z sołtysem **Stanisławem Guzkiem**.

Uroczystości w Terliczce urządzone 21 sierpnia rozpoczęła msza polowa w intencji rolników i mieszkańców, koncelebrowana przez proboszcza parafii pw. Matki Bożej

Fatimskiej i św. Ojca Pio o. **Andrzeja Bochyńskiego**. W roli starosty i starościny wystąpili miejscowi społecznicy **Zbigniew Barszczowski** oraz **Dorota Burak**. Oprawę muzyczną nabożeństwa zapewniła orkiestra dęta z Zaczernia. Po celebracji poświęcenia i okolicznościowych przemówieniach, przystąpiono do głównej części imprezy – konkursu na najpiękniejszy wieńiec. Do tej rywalizacji przystąpiło 14 grup wieńcowych z poszczególnych miejscowości i środowisk. Trudnego obowiązku oceny słomianych cudniek podjęły się panie: **Bernadetta Świątek** – przewodnicząca Rady Gminy, radna RG z Łąki **Maria Kloc** oraz **Anna Pęcek** z Terliczki.

Gdy trwała prezentacja wieńcowego arcydzieła, gospodarze gminy – wójt **Lesław Kuźniar** oraz jego zastępca **Sławomir Porada** częstowali zebranych pajdą dożynkowego bochna okraszonego kroplą

miodu. Komisja wydała wyrok iście salomonowy. Nagrodziła wszystkie prezentowane wieńce, wszak każdy był świadectwem przywiązania do tradycji Ojców oraz ich wiary a – nade wszystko – świadczył o kunszcie pań, które wiały wieńce (w dawnym języku nazywano je wieńczarkami). Niesposób opisać słowem dożynkowe stoły. To trzeba było zobaczyć i posmakować. Dlatego odsyłam do publikowanych obok zdjęć oraz relacji wideo na społecznościowym kanale „Gmina Trzebowniko” na You Tube.

Drugą część dożynkowego spotkania w Terliczce wypełniły występy młodzieżowych zespołów wokalnno-muzycznych oraz koncerty disco i dance przygotowane przez Gminny Ośrodek Kultury w Trzebowniku. Na udeptanym placu naprzeciw Domu Ludowego bawiono się do późnej nocy.

Ryszard Beres

Fot.: Joanna i Wojciech Błazej

Znów razem na DOLINIE ŁĄCKIEJ

Ostatnie lata i miesiące nie szczędzą nam wydarzeń oraz zjawisk, które – bez wątpienia – przejdą do historii nowożytnej Ziemi Niestety, zapiszą się czarnymi zgłoskami, kojarząc się ze śmiercią, ludzkim cierpieniem, realnym zgorzeniem dla przyszłości świata. Pandemia, a od pół roku, straszna wojna toczona za wschodnią granicą Polski – wydarzenia te bezpośrednio rzutują również na nasze bezpieczeństwo oraz warunki życia mieszkańców. Dodatkowym elementem wzmagającym niepokój o jutro jest pogarszający się stan środowiska naturalnego; kryzys klimatyczny stał się faktem. To już nie prognoza, to rzeczywistość!

Na szczęście, COVID jakby jest w odwrocie. Oby na stałe. Dzięki temu znów bez przeszkód mogą odbywać się różne imprezy kulturalne, publiczne zgromadzenia, także spotkania w gronie przyjaciół. Jak mocno nam tego brakowa-

ło, potwierdziła dobitnie m.in. tegoroczna 26. już edycja łąckiego festiwalu folkloru i rozrywki, organizowanego pod na-

DYNOWIANIE

ZESPÓŁ Z GNIEWCZYN Y ŁAŃCUCKIEJ

Początki działalności grupy śpiewaczej ŻYTNIOKI z Zaczernia sięgają roku 1999. Grupa stara się godnie kultywować twórczość folklorystyczną środowiska kontynuując dorobek podobnych zespołów muzycznych, chóralnych i teatralnych działających w Zaczerniu niemal przez cały XX wiek, w tym zespołu pieśni i tańca o tej samej nazwie. Obecnie szefową grupy jest Małgorzata Borys. Niewątpliwą atrakcją występów grupy są jej kilkunastoletnie córki, utalentowane skrzypaczki.

RANIŻOWIANIE

Zespół ŁUKAWIANIE powstał w roku 2006. W 2016 roku specjalnym koncertem upamiętnił jubileusz 10-lecia swej działalności. Od początku zespół prowadzi Tomasz Piwowar. W repertuarze, obok twórczości ludowej, piosenki biesiadne i patriotyczne. W dorobku grupy jest m.in. widowisko kolędnicze, wyróżnione na Ogólnopolskim Przeglądzie Teatrów Wiejskich w Tarnogrodzie.

zwą „Dolina Łącka”. Takich tłumów, jak w niedzielę 24 lipca 2022 roku, przed festiwalową sceną nie widzieliśmy od lat.

O atrakcji przygotowanego programu, tak dla dorosłych, młodzieży jak i dzieci, niech świadczą publikowane obok zdjęcia z dziennikarskiego obowiązku odnosząc tylko najistotniejsze fakty. W przeglądzie śpiewaków i kapel uczestniczyło 6 zespołów folklorystycznych. Wszystkie zostały docenione i nagrodzone. Pierwszą nagrodę jury przyznało ex quo kapeli RANIŻOWIANIE oraz zespołowi z GNIEWCZYN Y ŁAŃCUCKIEJ. Drugie miejsce zajęli, także ex quo, kapela DYNOWIANIE i zespół śpiewaczy ŁUKAWIANIE. Gratulacje za III miejsc skierowano zaś do członków zespołów ŻYTNIOKI z Zaczernia oraz grupy JASIOŁCZANIE. Występy oceniało jury, któremu przewodniczyła Lidia Biały, redaktor muzyczny Radia Rzeszów, niegdyś również laureatka łąckiego

Grupa śpiewacza JASIOŁCZANIE funkcjonuje od roku 2004. Trzonem zespołu są członkinie kół gospodyń wiejskich funkcjonujących w tej miejscowości. Inicjatorką powstania zespołu była Bronisława Szczur, przez 12 lat szefująca KGW nr 2 (na Grondzie), do dziś niekwestionowana liderka grupy. Instrukctorem muzycznym jest Jacek Laska.

Jury tegorocznego konkursu pracowało pod kierunkiem Lidii Biały, laureatki łąckich spotkań w roku 2016, dziś redaktorki muzycznej PR Rzeszów.

Zwieńczeniem festiwalu folkloru był koncert współczesnej muzyki młodzieżowej. Klimat wspólnej zabawy udzielił się również wójtowi gminy.

konkursu; wtedy (rok 2016) jako członkini zespołu BIAŁA MUZYKA z Trzciiany. Obowiązki jurorów pełnili ponadto: Ferdynand Ciasnocha – zasłużony skrzypek i lutnik z Łąki oraz Piotr Wilk, zastępca kapelmistrza orkiestry garnizonowej.

Na tegorocznym Spotkaniu godnie zaprezentowały się wszystkie trzy grupy folklorystyczne działające pod patronatem Gminnego Ośrodka Kultury w Trzebowniku.

Swoje atrakcje mieli też najmłodszy.

Przetrwały pandemiczną izolację, w przeciwieństwie do niektórych innych podobnych zespołów z terenu Podkarpacia. Stąd m.in. ograniczona w br. liczba uczestników łąckiego konkursu. Wypada więc raz jeszcze pogratulować naszym ludowym artystom, a także przypomnieć, choć w telegraficznym skrócie, ich historię i dorobek. Informacje takie zawiera tekst umieszczony przy fotografiach poszczególnych zespołów.

Ryszard Bereś

Fot.: Joanna i Wojciech Błażej

Wakacje ze sztuką w Łąckim CKiS

Centrum Kultury i Sztuki w Łące, mając na uwadze dzieci i młodzież, zorganizowało podczas wakacji mnóstwo atrakcji.

Dużym zainteresowaniem cieszyły się płatne lipcowe warsztaty kreatywne pn. „Wakacje ze sztuką”, które stanowiły świetną alternatywę dla modnych ostatnio półkolonii. Na całodniowe warsztaty mogli zgłaszać się uczniowie klas I-V, którzy następnie w codziennie w godzinach 7.30-16.30 uczestniczyli w zajęciach artystycznych np. z malarstwa czy ceramiki oraz w grach i zabawach na świeżym powietrzu. Dla uczestników przewidziano również takie atrakcje jak: warsztaty taneczne, joga dla dzieci wyjazd czy typu „survival”. Program warsztatów był realizowany przez 2 tygodnie.

Kolejną wakacyjną propozycją programową, skierowaną nie tylko do dzieci, ale całych rodzin, był występ Teatru Rawa z Katowic, który 16 lipca zagościł na „Letniej Scenie pod Drzewami” i w mistrzowski sposób porwał wszystkich zgromadzonych do krainy wyobraźni. Wystawiana „Niekończąca się historia” przypadła do gustu małym i dużym miłośnikom fantastycznych opowieści.

Spektakl pozwolił na chwilową ucieczkę od krzykliwych efektów znanych najmłodszym z ogólnodostępnych ekranów. Miejsce na kocu czy leżaku z pewnością sprzyjało rodzinnemu odpoczynkowi. Po przedstawieniu dzieci wzięły udział w zabawie z animatorem, a szczególne zainteresowanie wzbudziła atrakcja w postaci piany.

Przez cały okres wakacji w każdą środę o godz. 10.00 odbywały się w CKiS bezpłatne zajęcia w ramach programu „Żyj z pasją” – w tym czasie drzwi pracowni artystycznych Centrum Kultury i Sztuki w Łące były otwarte dla każdego, kto miał ochotę na kreatywne szaleństwo. Zajęcia cieszyły się sporym zainteresowaniem i były zachętą do tego, by doświadczać sztuki na wiele sposobów.

Magdalena Machej

Fot. archiwum CKiS Łąka

Lekcje Sztuki – morze kreatywnych możliwości

Gmina Trzebowńsko jest z pewnością jedną z niewielu, która może pochwalić się tak szeroką ofertą zajęć kreatywnych. To, między innymi, dzięki oferowanym przez Centrum Kultury i Sztuki w Łące „Lekcjom Sztuki dla wszystkich”, czyli regularnym zajęciom artystycznym, które zostały wznowione wraz z rokiem szkolnym 2022/2023.

Okazuje się, że osób chcących rozwijać się artystycznie nie brakuje, nabór trwał przez okres wakacyjny. W tygodniowym harmonogramie znalazły się następujące pozycje:

Poniedziałek

- Malarstwo 10-15 lat godz. 16
- Rzeźba godz. 16.30

Wtorek

- Sztuka dla starszaka gr. II, godz. 16
- Ceramika dorośli godz. 16.30

Środa

- Graffiti godz. 16

Czwartek

- Ceramika dzieci gr. II godz. 16
- Rysunek godz. 16

Piątek

- Sztuka dla starszaka gr. I godz. 16

Sobota

- Malarstwo dorośli godz. 9 gr. I
- Malarstwo dorośli godz. 11 gr. II
- Ceramika dzieci godz. 9
- Sztuka dla przedszkolaka godz. 11

Zajęcia trwają 2 godziny zegarowe, mają niewygórowaną cenę, a dla mieszkańców Gminy Trzebowńsko jest przewidziana 50%towa zniżka.

Nowością w Centrum Kultury i Sztuki będzie już niedługo: sztuka dla seniora, taniec nowoczesny czy warsztaty teatralne. Te zajęcia planowo wystartują na przełomie września/października 2022.

Widząc jak ważna i potrzebna jest edukacja artystyczna, Centrum Kultury i Sztuki nawiązało również współpracę ze Szkołą Podstawową w Łące, dzięki czemu jej uczniowie mają możliwość uczestniczenia w pokazowych lekcjach sztuki w budynku CKiS, jako alternatywa dla części lekcji plastycznych w szkole. To pilotażowa współpraca, Centrum jest gotowe podjąć podobne porozumienie z innymi szkołami z terenu Gminy.

*Magdalena Machej
Fot. archiwum CKiS Łąka*

Bogaty program wystawienniczy CKiS

Sala Widowiskowa CKiS Łąka zmieniała się przez okres wakacyjny niczym kameleon. To wszystko dzięki organizowanym tutaj wystawom. Zespół Centrum Kultury i Sztuki dokłada wszelkich starań, by były one zróżnicowane, tak by każdy miłośnik sztuki mógł poszerzać swoje horyzonty poznawcze.

Od końca czerwca do 7 lipca 2022 można było podziwiać dorobek łąckiego artysty Kazimierza Porady, m.in. gigantyczne wazy, obrazy, świeczniki i inne. W uroczystym otwarciu wystawy wzięło udział kilkadziesiąt osób. Wydarzenie zapoczątkowało nową inicjatywę CKiS Łąka pod nazwą: „Poznajmy się bliżej”. To wyjście naprzeciw lokalnym Twórcom i umożliwienie im zaprezentowania siebie i swoich prac przed szerszą publicznością.

Od 8 sierpnia przez dwa tygodnie na widzów czekała wystawa fotograficzna z Nowego Jorku – projekt Sonii Handelman-Meyer. Amerykańska fotografka polskiego pochodzenia urodziła się w 1920 roku, a okres jej fotograficznej aktywności to przede wszystkim lata 40-te i 50-te pierwszej połowy XX wieku. Sonia Handelman-Meyer poświęciła się fotografii dokumentalnej i społecznej, fotografując swoje bezpośrednie otoczenie, sąsiadów oraz ich dzieci, koncentrując swoją uwagę na warunkach bytowych i rozwarstwieniu

Przed Koncertem Centrum Kultury i Sztuki zapewniło najmłodszym mnóstwo bezpłatnych atrakcji: eurobungy, dmuchańce, zabawę z animatorem, szczególnie zainteresowanie wzbudził byk rodeo.

Sam koncert Clap & Tone został bardzo ciepło przyjęty ze strony publiczności. Grupa złożona z doświadczonych muzyków, związanych z uznanymi w kraju zespołami bluesowymi i rockowymi, dała z siebie wszystko.

Po Koncercie nie brakło chętnych do zabawy z DJ Master. Nie zawiodła tu szczególnie młodsza część publiczności.

Powoli staje się tradycją, że podczas imprez CKiS młodzi organizują się we wspólne tańczenie określonych choreografii, wygląda to pięknie.

„Letnia Scena pod Drzewami” powróci w kolejnym sezonie letnim, tymczasem CKiS Łąka planuje już kolejne wydarzenia. Warto obserwować „Tablicę informacyjną” na stronie www.ckislaka.pl, gdzie pojawiają się informacje o nadchodzących imprezach w Łące.

Magdalena Machej
Fot. archiwum CKiS Łąka

„Dekoracyjne inspiracje” w Gminie Trzebownisko

Dzięki otrzymanemu dofinansowaniu na realizację II etapu koncepcji „Uniwersytet Samorządności” realizowanej w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2021-2025, z sukcesem zakończyliśmy cykl bezpłatnych warsztatów pn. „dekoracyjne inspiracje”. Zajęcia odbywały się w Domu Ludowym w Jasionce

Zapraszamy mieszkańców powiatu rzeszowskiego na

UNIWERSYTET SAMORZĄDNOŚCI

Bezpłatne Warsztaty „dekoracyjne inspiracje”

Tematyka warsztatów:

- 1 Wianki – 13.09.2022
- 2 Flower box – 20.09.2022
- 3 Biżuteria florystyczna – 22.09.2022
- 4 Las w szkło – 27.09.2022
- 5 Carving – 04.10.2022
- 6 Obraz z chrobotka – 11.10.2022

Miejsce spotkań:
Dom Ludowy w Jasionce „Gęsiówka”
36-002 Jasionka 362 (gm. Trzebownisko)

Zapisy i szczegółowe informacje:
Telefon: 17 77 13 743; e-mail: fundusze@trzebownisko.pl

Zadanie pn. Warsztaty „dekoracyjne inspiracje” - cykl zajęć praktycznych na potrzeby realizacji II etapu koncepcji „Uniwersytet Samorządności” realizowane jest w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2021 – 2025 i dofinansowane ze środków budżetu Województwa Podkarpackiego

Gmina Trzebownisko

„Gęsiówka”, który w ramach I etapu koncepcji „Uniwersytet Samorządności” został wyposażony w sprzęt multimedialny, zestaw do nagłośnienia oraz stoły bankietowe.

Założeniem projektu było przeprowadzenie 6 inicjatyw, w ramach których uczestnicy poznali różnorodne techniki tworzenia dekoracji florystycznych, tworzenia kompozycji kwiatowych, czy też dekoracji stołu.

Uczestnikami spotkań byli mieszkańcy powiatu rzeszowskiego, którzy zgłosili chęć udziału w inicjatywie, w trakcie prowadzonej rekrutacji.

Zajęcia poprowadziła Pani Małgorzata Szwagiel – twórcza i projektantka kreacji florystycznych, mistrz florystyki, absolwentka studiów podyplomowych na kierunku florystyka w Krakowie, zdobywczyni tytułu Florysta Roku 2020.

Podczas pierwszych warsztatów, które rozpoczęły się 13 września 2022 r., uczestnicy dowiedzieli się w jaki sposób stworzyć idealny wianek, jak dobierać rośliny oraz jakich użyć technik do stworzenia idealnego wianka. W ramach kolejnych warsztatów, uczestnicy wykonywali flower box, poznając zasady tworzenia kompozycji kwiatowych przy użyciu rodzimych gatunków roślin oraz tworzyli biżuterię florystyczną,

Jednak największym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty z wykonywania aranżacji florystycznych z roślin doniczkowych, tzw. „las w szkłe” oraz tworzenie obrazu z chrobotka jako nowoczesna alternatywa dekoracji wnętrz.

Karolina Czyrek
Fot. UG Trzebowniko

m.in. bransoletki, naszyjniki, przypinki do włosów. Uczestnicy poznali również ciekawe techniki rzeźbienia z warzyw i owoców jako element dekoracji potraw tzw. carving.

Wrócił czas dla seniorów

Wieloletnią tradycją mieszkańców gminy Trzebowniko są coroczne spotkania i imprezy na cześć naszych seniorów. Pierwsze zmienki na temat tego rodzaju obchodów odnalazłem w dokumentach z lat siedemdziesiątych ub. wieku. W ostatnich latach cykl spotkań z weteranami życia zakłóciła pandemia i związane z nią rygory. Na szczęście, zaraza jakby odpuściła. Znowu mogą odbywać się tak lubiane w naszym środowisku imprezy masowe: dożynki, pikniki rodzinne, imprezy sportowo-rekreacyjne, także z udziałem naszych seniorów. Zwłaszcza, że z roku na rok w gminie Trzebowniko zdecydowanie przybywa mieszkańców z tzw. wieku se-

nioralnym. Z tej głównie przyczyny, że wydłuża się długość życia naszych Babć i Dziadków. Jeszcze 30 lat temu średnia długość życia Polek wynosiła 75 lat, dziś statystyczna Polka żyje 82 lata; przeciętna wieku mężczyzn to obecnie 74 lata. Także dane trzebownickiego USC są jednoznaczne. Wśród prawie 23 tys. mieszkańców gminy, grono 90-latków liczy już ponad 150 osób; w minionej dekadzie uległo ono podwojeniu.

We wrześniu na imprezach seniorów spotykali się najstarsi mieszkańcy Wólki Podlesnej oraz Łąki. Jak widać, frekwencja dopisała. Była okazja, aby znowu cieszyć się sobą po latach i miesiącach rozłąki. Była też sposobność aby – obok

rozmów na tematy osobiste i rodzinne, w tym oczywiście o zdrowiu i własnej kondycji – dowiedzieć się co dzieje się w poszczególnych sołectwach oraz jakie plany mają nasi wóldarze odnośnie dalszego rozwoju gminy. Zwłaszcza, że razem z seniorami zasiedli: przewodnicząca Rady Gminy **Bernadetta Świątek**, wójt **Lesław Kuźniar** oraz jego zastępca **Sławomir Porada**. Obecni byli także m.in. radni RG oraz księża z parafii. Gościem wieczoru w Łące był również wicestarosta **Marek Sitarz**. Gospodarzami spotkań były Rady Sołeckie wspomagane przez KGW, zaś w Łące przez Stowarzyszenie „Wszyscy Razem”.

Zapewne, na podobne imprezy szykują się już seniorzy z innych sołectw. Miejmy też nadzieję, że nie już nie zakłóci tradycyjnych obchodów z okazji 11 Listopada, zaś później – imprez noworocznych oraz opłatkowo-kolędowych.

Ryszard Beres
Fot. *Wojciech Błazej*

Złote Gody w Gminie Trzebowniko

W dniu 6 października br. w sali Domu Ludowego w Trzebowniku Wójt Gminy Trzebowniko Pan Lesław Kuźniar wręczył Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, przyznane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej jako dowód społecznego uznania trwałości małżeństwa i rodziny. W tym roku z terenu Naszej Gminy były to następujące 23 pary obchodzące jubileusz 50-lecia pożycia małżeńskiego:

Bartnik Janina i Marian
Buczak Maria i Eugeniusz
Czarnik Teresa i Zbigniew
Dworak Stanisława i Bronisław
Grabek Maria i Tadeusz
Gunia Janina i Władysław
Hanus Maria i Teofil
Jasińscy Stanisława i Stanisław
Kania Maria i Stanisław

Kuźniar Anna i Jan
Majkut Genowefa i Stanisław
Majocha Anna i Andrzej
Marszałek Ewa i Józef
Materna Janina i Stanisław
Migut Irena i Franciszek
Nowak Krystyna i Stanisław
Nowak Maria i Mieczysław
Pokrzywa Zofia i Henryk

Skała Maria i Tadeusz
Szczer Wiktor i Wojciech
Tokarz Helena i Antoni
Wołos Krystyna i Jan
Żyszkiewicz Krystyna i Jan

Jak pisał poeta: „Nie wystarczy pokochać, trzeba jeszcze umieć wziąć tę miłość w ręce i przenieść ją przez całe życie” dlatego też jeszcze raz dostojnym Jubilatom składamy życzenia zdrowia, spokoju, rodzinnego ciepła, miłości bliskich oraz wszelkiej pomyślności na dalsze lata wspólnego pożycia.

Tekst i fot. UG Trzebowniko

Mali Twórcy

Latem nie musimy martwić się jak zapewnić dzieciom rozrywkę w czasie weekendu. Piękna pogoda i słońce zachęcają do zabawy na świeżym powietrzu. Ale zimą, cóż mają robić, gdy nawet nie ma śniegu, a na zewnątrz tylko zimno i plucha.

Wtedy dzieciaki uciekają w świat wirtualny, gdzie zostają odizolowani od rodziny i przyjaciół przy gadżetach. Receptę na sobotnią dziecięcą nudę odnalazła Anna Janik, radna gminy Trzebowniko, mieszkanka Zaczernia. Razem z Panią Ireną – instruktorem malarstwa i rzeźby oraz Panią Marysią – instruktorem zajęć rytmiczno-muzycznych, przy ogromnym wsparciu i patronacie Wójta Gminy Trzebowniko – Lesława Kuźniara i Gminnego Ośrodka Kultury, wyczarowały zajęcia, które zachęciły najmłodsze pokolenie Zaczernian do aktywności twórczej.

W każdą sobotę, Dom Kultury w Zaczerniu tętni życiem w godzinach od 9.00 do 11.30, gdzie uczęszczają dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. W zajęciach zazwyczaj uczestniczy od 20 do ok. 35, a nawet więcej dzieci, w zależności od atraktywności oferty. O tym, jakie zajęcia będą się odbywać i co będzie się działo, dzieci i rodzice informowani poprzez media społecznościowe, takie jak: Facebook, na którym funkcjonuje grupa „Mali Twórcy”. Są również organizowane imprezy okolicznościowe, takie jak: wernisarz, Dzień Mamy, Dzień Wiosny, itp. Nasza oferta jest systematycznie aktualizowana, przeważnie inspirowane przez naszych uczestników, np. Warsztaty Kulinarne, które cieszą się dużym uznaniem wśród uczestników. Milusińscy biorą udział w warsztatach plastycznych oraz rytmiczno-muzycznych. Zainteresowanie zajęciami przerosło oczekiwania organizatorów. Dzieci przychodzą chętnie i nie mogą się doczekać kolejnych zajęć.

Instruktorzy obserwują, jak mali twórcy kreatywnie wyrażają swoje uczucia i emocje, usprawniają umiejętności manualne, doskonalą słuch i ruch oraz odkrywają talenty malarskie i wokalne.

Takie inicjatywy na terenie naszej gminy w należy wspierać i popularyzować, bowiem służą one nie tylko najmłodszym, ale całej społeczności.

Tekst i fot. Anna Janik

Pamiętamy !

Dnia 14 września 2022 roku w zaczerskim Domu Kultury członkowie i sympatycy Towarzystwa Przyjaciół Zaczer-
nia spotkali się na wieczornicy poświęconej Stanisławowi
Rząsę, współzałożycielowi Towarzystwa i organizatorowi
Muzeum Regionalnemu. Okazją ku temu stała się 20. rocz-
nica śmierci tego wielkiego społecznika i poety ludowego.

W czasie spotkania przywołane zostały strofy poezji
Stanisława Rząsy. Wiersze czytane były przez członków
rodziny: córkę poety, jego wnuczkę, wnuka i prawnuczkę,
a także przez członków Towarzystwa, młodzież szkolną
i zaproszonych do współpracy mieszkańców Zaczer-
nia. Na scenie zaczerskiego Domu Kultury pojawił się również ze-
spół „Żytnioki”, którego założycielem był bohater tego wie-
czoru. Członkowie zespołu wykonali kilka piosenek napi-
sanych i skomponowanych przez swego organizatora. Ca-
łość spotkania wyreżyserowała i poprowadziła pani Edy-
ta Ślęmp, wicedyrektor Zespołu Szkół w Zaczer-
niu i człon-
kini Towarzystwa.

Publiczność zgromadzona w sali widowiskowej przy
skromnym poczęstunku oklaskami wyraziła uznanie dla
organizatorów, recytatorów i samej twórczości Stanisława
Rząsy, tak mocno związanego z ziemią zaczerską. Poeta
dał wyraz swemu przywiązaniu do małej ojczyzny w jed-
nym z wierszy przywołanych przez pana Piotra Ożarskiego:

Wiosko moja,

*Będę cię szarpał i może przeklinał, narzekał
Ale wierność moja jest ci chyba znana*

Wiosko moja ukochana !

*Będę piękno twoje aż błotem brudził i walał,
Za chwilę ucałuję, ugnę kolana*

Wiosko moja ukochana !

*Będę deptał i tobą gardził, zadawał rane
I znów przepraszę i może zagoi się rana*

Wiosko moja ukochana !

*Tyś dla mnie jak życie, choć często może zdradzę
Tyś moja kochana, z miłości oddana*

Wiosko moja ukochana !

*Tobie kwiaty się kłaniają i szary skowronek
I pszeniczka złota w jesieni zasiana*

Wiosko moja ukochana !

Wanda Kosior

**Fot. Towarzystwo Przyjaciół Zaczer-
nia**

Piosenki S. Rząsy w wykonaniu Żytnioków

Prowadząca wieczornicę Edyta Ślęmp

Wiersze ojca czyta Wanda Kosior

Wiersze pradziadka czyta Żaneta Kosior

Wiersze S. Rząsy czytają J. Kurowska-Widak i G. Ujda

Promyki zapraszają!

Zespół Piosenki i Tańca PROMYKI działający przy Gminnym Ośrodku Kultury w Trzebownisku zaprasza dzieci w wieku 4-12 lat, które chcą odkrywać i rozwijać swoje zdolności artystyczne na **zajęcia taneczne**.

Grupa taneczna jest doskonałym miejscem by zarówno rozpocząć swoją przygodę z tańcem, jak i rozwijać swoje dotychczasowe umiejętności w zakresie: tańca ludowego, estradowego, inscenizacji muzyczno-ruchowej, baletu. Podczas zajęć dzieci mają możliwość rozwijania naturalnej, spontanicznej potrzeby ruchu i tańca. Taniec sprzyja rozwojowi psycho-motorycznemu dzieci, umuzykalnia, poprawia koordynację, podnosi sprawność fizyczną i pozytywnie wpływa na sylwetkę. Zajęcia uczą pracy w grupie, odpowiedzialności i umiejętności gospodarowania własnym czasem oraz oswiają się z występami publicznymi, co jest niezwykle pomocne w dorosłym życiu. Od początku działalności Zespołu powstało kilkanaście wiązanek tańców, zabaw i przyspiewek z regionu rzeszowskiego, lasowiackiego, lubelskiego i krakowskiego; jak również miniaturowe tanecznych opartych na bajkach i piosenkach dla dzieci, a także taneczna inscenizacja Jasełek. Serdecznie zapraszamy do udziału w zajęciach! Dołącz do nas! Przekonaj się, jak wiele radości i satysfakcji może przynieść taniec. Pozwól, by stał się również Twoją pasją! Zajęcia prowadzi Anna Płonka – absolwentka studiów wyższych Uniwersytetu Rzeszowskiego na wydziale pedagogiczno – artystycznym, animator kultury, instruktor tańca, choreograf.

Zajęcia odbywają w każdą środę w sali Domu Ludowego w Trzebownisku.

- Grupa młodszą (4-6 lat) w godz. 17.00–17.45,
- Grupa starsza (7-12 lat) w godz. 18.00–19.00.

Telefon kontaktowy: 600 073 317.

Zapraszamy

Tekst i fot. Anna Płonka

Rozpoczynamy realizację projektu w ramach PPOW 2021-2025

12 lipca 2022 r. Wójt Gminy Trzebownisko Lesław Kuźniar podpisał umowę o dofinansowanie zadania pn.: „**Strachy, smoki i łąckie tajemnice**”, w ramach „Podkarpackiego Programu Odnowy Wsi na lata 2021-2025”.

Zgodnie z podpisaną umową, Gmina Trzebownisko pozyskała pomoc finansową z budżetu Województwa Podkarpackiego w wysokości 11 504 zł. Całkowity koszt realizacji projektu wynosi 23 504 zł. Pozostałe koszty zostaną sfinansowane ze środków funduszu sołectkiego wsi Łąka.

W ramach realizacji projektu zostanie wydana publikacja na temat starych legend, opowieści, wierzeń ludzi mieszkających na terenie miejscowości Łąka oraz okolicznych wsi.

Zwieńczeniem publikacji będzie akcja „Smocze opowieści” prowadzona na terenie Centrum Kultury i Sztuki w Łące, w ramach której przybyli goście usłyszą ciekawe opowieści i legendy zapisane w nowo wydanej publikacji.

W związku z opracowywanymi tekstami i fotografiami do publikacji, prosimy mieszkańców Gminy Trzebownisko, a w szczególności mieszkańców wsi Łąka, o podzielenie się ciekawymi historiami i legendami związanymi z miejscowością oraz udostępnienie pamiątkowych fotografii z dawnych lat. Informacje prosimy przekazywać telefonicznie dzwoniąc pod numer: 17 77 13 743 lub mailowo na adres: fundusze@trzebownisko.pl

W ramach projektu zostaną również przeprowadzone dwa konkursy.

W pierwszym pn. „Imię dla smoka” najmłodszy mieszkańcy będą mieli za zadanie wymyślić nazwę łąckiego smoka, który będzie symbolem CKiS. W ramach konkursu dzieci otrzymają smocze kolorowanki.

Drugi konkurs będzie polegał na wybraniu najciekawszego symbolu smoka, który zostanie wygrawerowany na pieczęcie. Stempel wraz z pieczęcią będzie dostępny dla wszystkich odwiedzających Centrum Kultury i Sztuki w Łące. Oba konkursy zostaną rozstrzygnięte przez powołaną komisję konkursową, w skład której wejdą przedstawiciele środowisk artystycznych związanych z Łąką.

Serdecznie zapraszamy do obserwowania stron internetowych Gminy Trzebownisko oraz Centrum Kultury i Sztuki w Łące, gdzie niebawem ukażą się szczegóły dotyczące konkursów.

„Zadanie pn. „Strachy, smoki i łąckie tajemnice” realizowane przy pomocy środków z budżetu Województwa Podkarpackiego w ramach Podkarpackiego Programu Odnowy wsi na lata 2021-2025”.

UG Trzebownisko
Karolina Czyrek

Narodowe Czytanie czas zacząć

Ogólnopolska Akcja Narodowe Czytanie już na dobre zagościła w naszym kalendarzu kulturalnym. Rusza początkiem września, jak co roku już od 10 lat. Podstawowych informacji dowiemy się o niej z poniższych artykułów. Dodam tylko, że jej pomysłodawczynią jest Agnieszka Celeda dyrektor Biura Kultura.

W pogodne niedzielne popołudnie 4 września w budynku Przedszkola w Łukawcu Gminna Biblioteka Publiczna w Trzebowniku z filią w Łukawcu we współpracy z Zespołem Szkół w Łukawcu z proponowanych „Ballad i romansów” Adama Mickiewicza przygotowała do przeczytania takie ballady jak: Lilije, Powrót taty i Pani Twardowska.

Narodowe Czytanie to akcja społeczna skierowana do wszystkich chętnych bibliofilów, którym leży na sercu krzewienie kultury rodzimej literatury narodowej. O to by lektura była zajmująca postarali się lektorzy, którzy wcielili się w poszczególne postacie. Za zaangażowanie w przeprowadzenie tej inicjatywy w Łukawcu dziękuję łukawskim społecznikom: Janinie Chmiel, Oktawii Gołąb, Agnieszce Stróż, ks. Markowi Chorzepie, Stanisławowi Dudzie, Józefowi Małeckiemu, Grzegorzowi Rogali oraz gościnnie ks. Tomaszowi Nowakowi.

Już dziś zapraszamy na kolejne spotkanie. Zwłaszcza, że podsumowując tegoroczne Narodowe Czytanie prezydent Andrzej Duda ogłosił, iż w przyszłym roku będziemy czytać Nad Niemnem Elizy Orzeszkowej.

*Agnieszka Rogala
Fot. Łukasz Delikat*

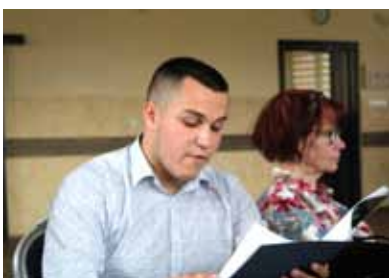

Rok Romantyzmu Polskiego

Ponad 200 lat temu w 1822 r. w drukarni Józefa Zawadzkiego w Wilnie wydano 500 egzemplarzy „Ballad i Romanów” Adama Mickiewicza, które na stałe weszły do kanonu polskiej literatury.

3 września 2022 r. w Sali budynku OSP w Łące odbyło się narodowe czytanie już XI. – w tym roku były to „Ballady i Romanse”. Narodowe Czytanie to wydarzenie, które ma promować czytelnictwo. „Ballady i Romanse” to twory, które i śmieją i straszą, ale w każdym można znaleźć znaki czasu – świat ballad i romansów jest pełen uczuciowości i duchowości. Na stałe wpisało się wiele powiedzeń, a kwintesencją romantyzmu są słowa: „Miej serce i patrzaj w serce”.

W narodowym czytaniu w Łące czynny udział wzięła młodzież z KSM-u mierząc się z „Panią Twardowską”. „Powrót taty” w swoim sty-

lu interpretowała s. Avila i ks. Mariusz Mastaj. Swoją obecnością zaszczyliła nas pani Agnieszka Rogala – kierownik biblioteki gminnej filia w Łukawcu. Wraz z panią Anią Kłęk bardzo sugestywnie oddały nastrój „Lilji”, a pomagał im w tym Dominik Majcher. „Rękawiczkę” przeczytała pani Zosia Wołos. Czytany był również „Świtez”. Muzyczną oprawę stosowaną do przedstawianych utworów przygotowali panowie: p. Jacek Siłka – akordeon; p. Tadeusz Maziarz – saksofon; p. Janusz Chorzępa – gitara basowa.

Stowarzyszenie „Wszyscy Razem” po raz pierwszy zorganizowało narodowe czytanie, w przyszłym roku być może znajdą się chętni do czytania „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej. Lektura tego dzieła wpisuje się w 160 rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego, a w tym utworze znajdziemy opis polskiej duszy, opis pięknej polskiej przyrody.

Dziękujemy p. Agnieszce Rogali za przygotowanie i ofiarowanie ilościowych zakładki do książek.

Maria Kloc

Fot. Ks. Mariusz Mastaj

Czytaliśmy *Ballady i romanse*

Dziesięć lat temu, w roku 2012, ówczesny Prezydent RP Bolesław Komorowski zapoczątkował wydarzenie, które przypominać miało wszystkim Polakom o bogactwie polskiej literatury i pięknie ojczystego języka. Tym wydarzeniem było Narodowe Czytanie – akcja, która z roku na rok zyskuje coraz liczniejsze rzesze uczestników, ciesząc się zainteresowaniem w kraju i poza jego granicami. Lekturą wybraną do czytania w pierwszej edycji akcji była nasza epopeja narodowa – *Pan Tadeusz* Adama Mickiewicza. Po dziesięciu latach, w jedenastej edycji, postanowiono powrócić do skarbnicy mickiewiczowskiej poezji. W roku 2022, ogłoszonym Rokiem Romantyzmu, lekturą wybraną przez Parę Prezydencką stały się *Ballady i romanse*. Wybór ten nie był przypadkowy, a wspominał o tym Prezydent RP Andrzej Duda w liście skierowanym do uczestników akcji: „Dwieście lat temu w Wilnie zostały wydane *Ballady i romanse* Adama Mickiewicza – zbiór poezji, który zapoczątkował w Polsce romantyzm. Młodzieńcze, a jednocześnie bardzo dojrzałe wiersze okazały się przełomowe i dzisiaj trudno wyobrazić sobie bez nich dalsze dzieje naszej literatury. (...) utwory tego cyklu od dziesiątków lat łączą pokolenia Polaków. Zachwycają wyjątkową aurą, niezrównanymi opisami natury i mądrą prawdą, że świat musi być sprawiedliwy, dobro nagrodzone, a zło ukarane. (...) Romantyzm to istota polskości i fundament nowoczesnej tożsamości naszego narodu. To epoka zmagania z zaborcą, utrwalona także w biografii Adama Mickiewicza. Zwłaszcza dziś, w obliczu rosyjskiej agresji na Ukrainę, wolnościowe idee romantyzmu znów są niezwykle aktualne. I to zarówno te, które zagrzewają do boju o suwerenność, wzmacniają odwagę i męstwo, jak i te, które przedkładają czucie i wiarę nad obojętność i które kształtują postawę solidarności z uciskanymi”.

Jak zaznaczyła w swej wypowiedzi Pani Prezydentowa, do udziału w tegorocznej akcji zgłosiła się rekordowa liczba uczestników. *Ballady i romanse* czytano w ponad 5 tysiącach miejsc. Na tej czytelniczej mapie nie mogło oczywiście zabraknąć Zaczernia. Tradycyjnie już postawiliśmy na współpracę zaczerskiego Zespołu Szkół i filii bibliotecznej.

Najpierw twórczość Mickiewicza uczniowie poznawali w ramach lekcji języka polskiego, natomiast 16 września odbył się finał akcji, który dzięki życzliwości sołtysa wsi, pana Józefa Rząsy, miał miejsce na sali widowiskowej zaczerskie-

go Domu Kultury. Przybyłych uczniów starszych klas szkoły podstawowej powitała kierowniczka zaczerskiej biblioteki pani Elżbieta Augustowska, która przybliżyła krótko ideę akcji i odczytała fragmenty listu Prezydenta RP, a następnie zaprosiła do wspólnej lektury.

Spotkanie z balladami Mickiewicza rozpoczęli uczniowie klasy piątej: Karolina, Dominik, Łukasz i Włodek, którzy przypomnieli zebranym *Panią Twardowską*. W tym miejscu warto dodać, że przybyły z Ukrainy Włodek, choć dopiero od roku mierzy się z językiem polskim, dzięki trosce pani Edyty Ślemp z wierszami Mickiewicza poradził sobie śpiewająco.

Potem scena zamieniła się na chwilę w brzeg jeziora Świtez, a uczniowie klasy ósmej a: Zuzia, Janek, Krzysztof i druga Zuzia wprowadzili nas w mroczny i tajemniczy świat *Świtezianki*. Ich koledzy: Mikołaj, Kacper, Eliza i Nikola odczytali natomiast nieco mniej znaną balladę pod tytułem *Rybka*. Prawdziwy spektakl przygotowały uczennice klasy ósmej b: Rozalia, Noelia, Ania i Ola, Amelia, Weronika, Julka, Wikto-ria oraz narratorki: Ania i Zuzia. Dziewczęta nie tylko wzo-

rowo odczytały balladę *Lilije*, ale jeszcze zamieniły swój występ w znakomity spektakl teatralny, wspólnie z p. Anną Siedlecką troszcząc się o stroje i rekwizyty.

Prawdziwą niespodzianką dla wszystkich była obecność radnego Powiatu Rzeszowskiego i znanego zaczerńnianina pana Kazimierza Puca. Odczytał on balladę „Powrót taty”. Liczymy na to, że pan Kazimierz będzie odąd stałym gościem naszych przyszłych spotkań z polską literaturą.

Całość wydarzenia słowem i komentarzami ogarniała niżej podpisana. A że miała być to dla uczniów także lekcja języka polskiego, nie mogło się obejść bez sprawdzenia wiadomości. Śmiało można jednak stwierdzić, że egzamin z *Ballad i romansów* uczniowie zaczerskiego Zespołu Szkół zaliczyli wzorowo!

Ewa Kłeczek-Walicka

Źródło: <http://zs.zaczerynie.pl>

Niezwykłe Narodowe Czytanie

6 września w Szkole Podstawowej z Oddziałami Dwujęzycznymi im. bpa Wojciecha Tomaki w Trzebownisku odbyło się niezwykle spotkanie w ramach ogólnopolskiej akcji **Narodowe Czytanie 2022**. Dlaczego niezwykle? Lekturą w Roku Romantyzmu Polskiego były *Ballady i romanse* Adama Mickiewicza. Uczniowie – pod opieką nauczycieli polonistów – zaprosili zebranych do wyjątkowego i fascynującego świata ballad przepięknie uczuciowością i fantazją. Na szkolnej scenie gościły niezwykle postacie – bohaterowie realistyczni i fantastyczni. Uczniowie klasy 7a odtworzyli niesamowitą historię strzelca i dziewczyny. Nad jeziorem – gdzie rozegrała się akcja *Świtezianki* – uczestnicy spotkania zostali porwani przez piękne nimfy. Nadzwyczajnie wesoło było też na ucztach w karczmie o nazwie Rzym, tam rozegrał się finał pewnego cyrografu – balladę *Pani Twardow-*

ska zainscenizowali uczniowie klasy 8c. Publiczność przekonała się także, że dobro znajduje się w każdym człowieku. Nawet zbójca posiada uczucia – jak udowodnili uczniowie klasy 5a w inscenizacji ballady *Powrót taty*. Młodzi aktorzy zaprezentowali swoje różnorodne talenty, przygotowawa-

li też kostiumy i rekwizyty. Odsłona tegorocznej edycji Narodowego Czytania była niezwykle przeżyciem dla wszystkich uczestników spotkania. Dobro i zło, wina i kara, humor i zaduma w scenicznej formie skłaniają do refleksji częściej niż niejedna lekcja.

Paulina Pachorek

Fot. Arkadiusz Maciejewski

Letni wypoczynek – Półkolonia 2022*

Wakacje to czas przeznaczony dla dzieci na odpoczynek od nauki oraz zregenerowanie sił po trudach szkolnych zmaganiach. Choć rok szkolny się zakończył, zabawa oraz nauka przez zabawę w naszej szkole się nie kończą.

Stowarzyszenie Stobierna „Wieś Aktywna” z pomocą Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Stobiernej w dniach 27.06 – 01.07.2022 roku zorganizowały półkolonię pod hasłem „Kiedy śmieje się dziecko, śmieje się cały świat”. W półkolonii uczestniczyło 50 dzieci, które podzielone zostały na trzy grupy. Większość z nich pochodziła z rodzin wielodzietnych i mało zamożnych, ale również zostały wyróżnione dzieci zdolne. W pierwszym tygodniu wakacji zainaugurowaliśmy letnią półkolonię sfinansowaną ze środków Gminnych. Opiekę nad uczestnikami sprawowali bezpłatnie nauczyciele z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Stobiernej. Głównym celem organizowania półkolonii było zapewnienie dzieciom ciekawego, aktywnego i bezpiecznego wypoczynku w wakacje. Kadra pedagogiczna zapewniła uczestnikom półkolonii urozmaicony i bogaty program opracowany przez organizatorów i realizowany tak, aby pobudzić i rozwijać aktywność fizyczną, doskonalić umiejętności i zainteresowania, a także zainteresować dzieci najbliższym otoczeniem, poznać zabytki kultury materialnej naszego regionu i stworzyć możliwość uczestnictwa w różnych formach kultury. Zajęcia sprzyjały integracji uczniów, rozwijaniu bezpiecznych zachowań, wyrobieniu samodyscypliny czy poznawaniu dziedzictwa kulturowego i dorobku lokalnych artystów.

Półkolonia rozpoczęła się ogólnym spotkaniem i przedstawieniem wychowawców. Grupy wykonały plakaty, wymyśliły nazwę i hasło dla swojej grupy. Uczniowie brali udział w warsztatach: psychologiczno-pedagogicznych, kryminalistycznych oraz w pokazie tresury psów policyjnych – rozwijających myślenie, kreatywność oraz integrację społeczną. Wychowankowie odwiedzili Sandomierz, zwiedzili miasto, zbrojownię oraz odbyli rejs statkiem po Wiśle. Odbyła się także wyprawa do kina Helios na film pt. „Minionki: Wejście Gru”. Dzieci wspaniale bawiły się i brały aktywny udział w zabawach przygotowanych przez animatorów z firmy Passio. Gry i zabawy interaktywne, dały dużo radości i dobrej zabawy wychowankom i wychowawcom: szczudlarz prezentował, jak wyczarować zabawki z balonów oraz wtajemniczył dzieci w sztukę cyrkową, dojenie krowy na czas, ćwiczenie refleksu na refleksomierzu. Uczniowie brali udział w warsztatach edukacyjnych Lego prowadzonych przez firmę „Edukido” i logorytmicznych prowadzonych przez logopedę. Ochotnicza Straż Pożarna w Stobiernej przeprowadziła pokazy sprzętu gaśniczego, co się cieszyło ogromnym zaangażowaniem u wychowanków. Szczególnie kiedy w ten upalny dzień można było ochłodzić się pod kurtyną wodną. Pani dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Stobiernej Barbara Urban przedstawiła uczniom żywą lekcję historii z *Kroniki wydarzeń pacyfikacji wsi Stobierna* (lipiec 1943). Zaproszeni goście i „włodarze” Gminy Trzebownisko, dyrekcja Zespołu szkół Nr1 w Stobiernej i Sołtys wsi Stobierna wzięli udział we wspólnych zabawach integracyjnych, konkursach z dziećmi. Delegacja złożyła wiązanek kwiatów oraz zapaliła znicze pod pomnikiem upamiętniającym mord na mieszkańcach wsi Stobierna podczas pacyfikacji w czasie II wojny światowej.

Uroczyste zakończenie półkolonii odbyło się podczas pikniku integracyjnego. Dzieciom zostały wręczone dyplomy uczestnictwa oraz rozdane słodkie nagrody za udział w półkolonii. Czas półkolonii był dla dzieci okazją do wzajemnych spotkań, wspólnych zabaw, integracji, a także doskonałą lekcją historii, przyrody i bezpieczeństwa. Każdego dnia dzieci robiły coś ciekawego i niepowtarzalnego. Stowarzyszenie Stobierna „Wieś-Aktywna” wraz z Dyrekcją Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Stobiernej serdecznie dziękują wszystkim uczestnikom i wychowawcom za wzięcie udziału w Półkolonii. Serdecznie dziękuję wszystkim, którzy zaangażowali się w nasze przedsięwzięcie.

Karolina Pieniążek
Fot. Jacek Kucaba

Letnia półkolonia w Zaczerniu – czyli lato na wsi nie musi być nudne!*

Blisko 40 dzieci z Zespołu Szkół im. Armii Krajowej w Zaczerniu wzięło udział w pierwszej w historii Zaczernia letniej półkolonii, zorganizowanej w pierwszym tygodniu lipca br.

Na pomysł organizacji tego typu imprezy wpadła jedna z mam dzieci chodzących do tutejszej szkoły i przedszkola – Magdalena Łobodzińska.

– Skoro podobne półkolonie odbywają się z powodzeniem w innych miejscowościach, to pomyślałam, że warto spróbować zorganizować takie również w Zaczerniu – mówi M. Łobodzińska. Razem z radnym gminy Trzebownisko – Adamem Cieślą, jego żoną Martą Obrok-Cieślą i radnym Wojciechem Kochmanem w zaledwie trzy tygodnie zorganizowali półkolonię podczas ostatnich ferii zimowych. Wydarzenie okazało się ogromnym sukcesem.

– Zainteresowanie półkolonią zimową przeszło nasze oczekiwania – zaznacza radny Adam Cieśla – W pewnym momencie musieliśmy wstrzymać zapisy, bo zabrakło nam już wolnych miejsc, ale to pokazuje, jak bardzo tego typu wydarzenia są potrzebne w Zaczerniu, co bardzo nas cieszy. Dlatego zdecydowaliśmy się kontynuować organizację półkolonii w okresie wakacji – dodaje radny.

Organizatorzy mogli liczyć na pomoc Wójta Gminy Trzebownisko – Lesława Kuźniara oraz władz Zespołu Szkół w Zaczerniu, które udostępniły szkołę na potrzeby 5 dni wypoczynku dla dzieci. – Warto wspomnieć, że dzięki dofinansowaniu z Urzędu Gminy mogliśmy zapewnić dzieciom mnóstwo atrakcji w każdym dniu półkolonii – zaznacza radny Cieśla.

Faktycznie, na brak nudy dzieci z Zaczernia nie mogły narzekać. W czasie tych 5 dni wzięły udział w wycieczce do skansenu w Markowej, do sali „Ognik” znajdującej się przy jednostce ratowniczo-gaśniczej w strefie Dworzysko, (gdzie czekał na nich symulator pożaru, strażackie stroje i wozy), do kina, parku trampolin, na basen, lody i do rzeszowskiej, podziemnej trasy turystycznej. Z kolei na miejscu – w szkole – czekały na nie zajęcia z zumbą, warsztaty chemiczne, plastyczne, o zdrowym gotowaniu i odżywianiu, zajęcia z Politechniką Dziecięcą poprowadzone przez studentów Politechniki Rzeszowskiej, wojna na balony wodne, a w ostatnim dniu, na zakończenie: dyskoteka, wata cukrowa, popcorn i pamiątkowe zdjęcia

– Mamy nadzieję, że nie zabraknie nam zapału i energii i uda się zorganizować kolejne ferie zimowe – snuje plany Marta Obrok-Cieśla. – W tym miejscu muszę podkreślić, że gdyby nie pomoc nauczycielek z naszej szkoły: Anny Waltoś, Barbary Krudysz, Sylwii Cisek i dyrektorki – Barbary Stępkowskiej – całe przedsięwzięcie byłoby zdecydowanie trudniejsze do dopięcia. Z resztą, bardzo pomogli też inni pracownicy szkoły: panie z kuchni, panie sprząające oraz nauczyciele: Justyna Kurowska-Widak, Marek Rachwał, czy mieszkańcy Zaczernia: Irena Żak, Marcin Bieniek, Anna Kubik-Nieckarz – wymienia Marta Obrok-Cieśla. Wszystkim bardzo dziękujemy za pomoc – dodaje Adam Cieśla, radny.

Organizatorzy zgodnie przyznają, że realizacja wypoczynku dla dzieci to spore wyzwanie, dlatego zachęcają wszystkich rodziców z Zaczernia, którzy w przyszłości chcieliby pomóc – do kontaktu i współpracy.

– Co prawda wszystko robimy w czynnie społecznym, poświęcając swój czas i energię, ale widok zadowolonych dzieci, które nie siedzą z nosami w telefonach, naprawdę rekompensuje włożony w organizację trud – mówi radny Adam Cieśla.

Magdalena Łobodzińska
Fot. Anna Waltoś

Aktywne wakacje czyli półkolonia w Zespole Szkół w Łukawcu*

Przekonać ucznia do chodzenia do szkoły w czasie wakacji? Brzmi nierealnie? Wprost przeciwnie! W Zespole Szkół w Łukawcu – placówce, w której obok troski o najlepsze warunki rozwoju wiedzy i umiejętności, zwraca się również uwagę na znaczenie wypoczynku w życiu ucznia, udało się nie tylko zachęcić wychowanków do spędzenia wakacyjnego czasu w szkole, ale również stworzono warunki, aby był to czas ciekawy i pełen atrakcji. Wszystko to za sprawą półkolonii, odbywającej się dniach 27.06. – 01.07. 2022 roku.

Jej pierwszy dzień przebiegł pod hasłem „*Buduję więzi z grupą*” Obfitował on w gry i zabawy integracyjne na placu szkolnym, prowadzone przez animatorów z Janowa Lubelskiego. Uczestnicy brali udział w grach zespołowych, rozwijających umiejętność współpracy, mieli okazję zmierzyć swoje siły w walce o utrzymanie się na ruchomym byku, a także pooglądać świat do góry nogami z perspektywy żyroskopu. Wszystkim tym zabawom i konkurencjom, opartym o zasadzie fair play, kibicował gość specjalny w osobie Wójta Gminy Trzebownisko – pana Lesława Kuźniara.

We wtorek w ramach „*troski o zdrowie fizyczne i rozwój zainteresowań krajoznawczych*”, uczestnicy półkolonii wzięli udział w rajdzie pieszym „*Pogórze Rymanowskie*”. Po dotarciu autokarem do Iwonicza-Zdroju, przemaszerowali pieszo trasą: Żabia (549m)-Przymiarki-Rymanów Zdrój. Zakończony smacznym obiadem marsz dał się uczestnikom we znaki z powodu upału. Mimo to młodzi półkoloniści nie poddali się ani przez chwilę i chociaż zmęczeni, wrócili bardzo zadowoleni.

W środę w Zespole Szkół w Łukawcu odbyły się warsztaty orgiami, a także gry i zabawy sportowe.

Podczas czwartkowej wycieczki do Łańcuta pod hasłem „*Rozwijam zainteresowania historią Polski*”, uczniowie zwiedzili Zamek, stajnie i powozownię, po czym nastąpił przejazd na trasie: Łańcut-Kańczuga-Pruchnik i spacer do wieży widokowej na górze Iwa. Zwieńczeniem wycieczki był posiłek w jarosławskim McDonaldzie. .

Ostatni dzień półkolonii uczestnicy spędzili na seansie filmowym w rzeszowskim kinie „Zorza”.

Atrakcyjny tydzień minął bardzo szybko zarówno uczestnikom wycieczki, jak również jej opiekunom. Z całą pewnością można powiedzieć, że był to czas pożytecznej i aktywnej rekreacji, a realizujący ją żałowali, że nie mogą spędzić w szkole jeszcze większej części wakacji.

Agnieszka Stróż

Źródło: <https://szkolalukawiec.pl>

*zadania wykonane przy wsparciu finansowym Gminy Trzebownisko, w ramach środków programów profilaktycznych na 2022 r. Zachęcamy organizacje pozarządowe do przystępowania do otwartego konkursu ofert ogłaszanego corocznie przez Gminę na stronie: bip.trzebownisko.pl

Mistrzowie KMO

Swego czasu pisaliśmy o wielkim sukcesie uczniów z SP nr 2 w Stobiernej w ogólnopolskim konkursie „Mistrzowie KMO”. Przyszedł czas na prezentację ich pracy w filmie przygotowanym przez samych uczniów wraz z opiekunem klubu oraz nauczycielem szkoły, panią Katarzyną Hałys. Wielką pomoc okazał również pan Paweł Szubierski, który poświęcał swój czas przy nagraniu. Uczniowie prezentują efekty swojej pracy projektowej nt. porostów i określania skażenia powietrza tlenkami siarki na poniższym filmie od czasu 11:10. Miłego oglądania.

Link do filmiku <https://youtu.be/v3qosSz5Ko8>

Tekst i fot. Katarzyna Hałys

„Kuchcikowo”

Podczas wakacyjnego dyżuru w Przedszkolu w Zespole Szkół nr 1 w Stobiernej odbyły się warsztaty kulinarne prowadzone przez panie z Koła Gospodyń Wiejskich. Dzieci przez dwa dni z pomocą pań wykonywały kanapki, piekły i dekorowały kruche ciasteczka, samodzielnie robiły pizzerinki, przygotowywały soki owocowe oraz galaretki z owocami. Odbyło się także spotkanie z panem Policjantem, który przypomniał dzieciom zasady bezpieczeństwa w domu, szkole, przedszkolu i na ulicy. Zajęcia kulinarne pokazały dzieciom jak czerpać radość ze wspólnego przygotowywania posiłków oraz wyrabiać nawyki zdrowego odżywiania.

Dziękujemy paniom dyrektorkom, wychowawczyniom oraz paniom z kuchni za pomoc w realizacji tego projektu.

Anna Więcek-Waltoś

Fot.: Anna Więcek-Waltoś, Teresa Wnęć

KLUB MŁODEGO
ODKRYWCY

Dyplom

Konkurs MISTRZOWIE KMO 2021

dla

Katarzyna Hałys

Milionerzy – Klub Milion pomystów
na eksperyment

Za prowadzenie mistrzowskiego klubu
i zwycięstwo w Konkursie Mistrzowie KMO
organizowanym przez Centrum Nauki Kopernik
i Polsko-Amerykańską Fundację Wolności.

W KMO wszyscy jesteśmy Mistrzami!

Michalina

Zuzanna Michalska
Koordynatorka Programu
Klub Młodego Odkrywcy

Koordinator Programu:
**CENTRUM
NAUKI
KOPERNIK**

Partner Strategiczny Programu:

Polsko-Amerykańska
Fundacja Wolności

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI

FESTIWAL GIER PLANSZOWYCH W PRZEDSZKOLU W ZESPOLE SZKÓŁ W ŁUKAWCU w roku szkolnym 2022/2023

27 września 2022 r. w Przedszkolu w Zespole Szkół w Łukawcu w ramach projektu „Podkarpackie Inicjatywy Lokalne 2021-2023”¹ odbył się Festiwal Gier Planszowych – impreza, w trakcie której uczestnicy (przedszkolaki i ich rodzice) mogli zapoznać się z ciekawą ofertą gier planszowych dla dzieci w wieku przedszkolnym i spróbować swoich sił w rozgrywkach. „Planszówki” użyte w trakcie festiwalu zostały zakupione z pieniędzy zdobytych na wnioski inicjatorów przedsięwzięcia – **nieformalnej grupy Aktywni Łukawianie**, której koordynatorką jest pani Ewa Szala. Projekt został objęty patronatem przez Podkarpackie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej w Rzeszowie. Motorem napędowym do podjęcia działań była obserwacja efektów podobnej inicjatywy, zrealizowanej ze środków FIO dla uczniów Zespołu Szkół w Łukawcu w 2019 roku. Wówczas powstał Departament Gier Planszowych, który wszedł na stałe do programu zajęć pozalekcyjnych prowadzonych przez szkołę. Niestłabnące zainteresowanie szkolnym departamentem przerosło oczekiwanie organizatorów. Wszystko to zainspirowało do podjęcia próby zaszczepienia zamiłowania do „planszówek” u dzieci młodszych – w wieku przedszkolnym. Wiadomo wszak, że tego typu gry wpływają na dziecięcą sprawność motoryczną, spostrzegawczość, refleks, orientację przestrzenną i pamięć, usprawniają mowę, wpływają na rozwój umiejętności matematycznych.

Ku ucieście organizatorów festiwal gier planszowych w przedszkolu spotkał się z dużym zainteresowaniem i ciepłym odbiorem zarówno ze strony dzieci jak i rodziców. Przez trzy godziny przedszkolaki uczestniczyły w emocjonujących rozgrywkach planszowych i nie tylko. Nauczycielki przygotowały również blok zabaw o charakterze konkursowym. Był konkurs tańca, biegi w trójrogach spodniach, wyścigi na rodzinnych nartach. W festiwalu wzięli również udział zapro-

szeni goście: **wicestarosta Powiatu Rzeszowskiego pan Marek Sitarz oraz sołtys wsi Łukawiec pan Mariusz Więcek**, którzy wsparli rzeczowo i finansowo organizatorów imprezy.

Cała impreza nie mogłaby się odbyć bez wsparcia **podmiotów zaangażowanych, którym bardzo serdecznie dziękujemy:**

- **Starostwo Powiatowe w Rzeszowie na czele z panem starostą Józefem Jodłowskim;** honorowy patronat,
- **Gmina Trzebownisko** – na czele z panem wójtem Lesławem Kuźniarem; honorowy patronat,
- **Referat do spraw pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych;** wsparcie merytoryczne w przygotowaniu wniosku – kierownik referatu pani Magdalena Bielenda,
- **Podkarpackie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej w Rzeszowie** reprezentowane przez prezesa pana Mieczysława Doskocza – patron projektu,

¹ Projekt finansowany jest przez Narodowy Instytut Wolności ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030. Wojewódzkimi operatorami projektu są: Fundacja Fundusz Lokalny SMK, LGD Stowarzyszenie „Partnerstwo dla ziemi Niżańskiej”, Stowarzyszenie LGD „Trygon – Rozwój i Innowacja”, Fundacja Przeźrenia Lokalna.

- **Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych z siedzibą w Łące** – wsparcie finansowe
- **Gastroforyou – Józef Pietrzyk** – ufundowanie waty cukrowej dla uczestników festiwalu
- **Zespół Szkół w Łukawcu**, którego pracownicy ochoczo zajęli się organizacją festiwalu. Nauczycielki przedszkola wzięły udział w wieczorze gier nie tylko jako towarzyski dziecięcych potyczek planszowych, ale także jako organizatorki dodatkowych zabaw konkursowych. Panie z kuchni w trosce, by podczas festiwalu nie zabrakło też uczyty dla ciała – przygotowały smaczne przekąski w postaci kanapek, roladek, czy babeczek. Niebawą atrakcją była też wata cukrowa dzielnie kręcona przez uwielbianego przez dzieci pana konserwatora – Tadeusza. Nieocenione zarówno przed, jak i po imprezie było także zaangażowanie pań sprzątających. Wobec tylu zaangażowanych organizatorów, patronów

i darczyńców impreza nie mogła się nie udać. Jeszcze w trakcie jej trwania rodzice dopytywali się, kiedy kolejne, podobne spotkanie. Jest duże prawdopodobieństwo, że podobne inicjatywy będą się odbywały w Zespole Szkół w Łukawcu nadal. Póki co, przedszkolaki z Łukawca swoją nową przygodę z „planszówkami” mogą kontynuować w ramach biblioteki DGP – junior prowadzonej na terenie przedszkola.

Agnieszka Stróż

Źródło: <https://szkolalukawiec.pl>

Dziedzictwo Łukasiewicza

27 września uczniowie szkół podstawowych naszej gminy: **Szczepan Drukpa i Łukasz Gdula** (SP nr 2 im. Ludwika Nabelaka w Stobiernej) oraz **Łucja Furtak** (ZS w Łące) wraz z nauczycielem chemii, Panią **Katarzyną Hałys** wzięły udział w konferencji metodyczno-naukowej „Dziedzictwo Ignacego Łukasiewicza” w Bóbrce. Uczniowie nie tylko wysłuchali konferencji na temat tego wspianego człowieka, który jest

światowym prekursorem naftownictwa, ale również prezentowali pokaz eksperymentów dla uczestników konferencji. Prezentowany przez uczniów pokaz wyjaśnił dlaczego ropa naftowa nie tworzy podziemnych jezior; prezentowała w jaki sposób można określić skażenie powietrza tlenkami siarki oraz dawała możliwość zmierzenia własnej objętości płuc.

Tekst i fot. Katarzyna Hałys

W Magurskim Parku Narodowym

W dniu 24 września br. uczniowie Szkoły Podstawowej z Oddziałami Dwujęzycznymi im. bpa Wojciecha Tomaki w Trzebowniku, wraz z opiekunami udali się na rajd terenowy Magura Wątkowska. Uczniowie klas VI oraz VIII wyprawę w Beskid Niski rozpoczęli wraz z swoimi koleżankami i kolegami z sąsiednich szkół z Wólki Podleśnej oraz Zaczernia. Wyjątkowo ładna pogoda sprzyjała zdobywaniu szczytów, poczynając od Małego Ferdela. Po wyjściu na Barwiniok, piechurzy skierowali się do rezerwatu Kornuty. Ostatni, ale najwyższy był szczyt Wątkowa (846 m n.p.m.). Dobry humor jak i kondycja nie opuszczały uczniów ani na krok, chociaż zrobi-

li ich bardzo dużo, gdyż cała trasa liczyła około 18 km. Zmęczeni, ale cali i zdrowi wędrowcy wrócili do domów.

Edyta Dziepak

Fot.: Edyta Dziepak, Maria Proskura-Buczak

WSPÓŁPRACA ZE SZKOŁĄ PODSTAWOWĄ W ANGLII COOPERATION BETWEEN SCHOOLS Trzebowniko → Londyn

W minionym roku szkolnym Szkoła Podstawowa z Oddziałami Dwujęzycznymi im. bpa Wojciecha Tomaki w Trzebowniku rozpoczęła współpracę z placówką w Wielkiej Brytanii. Celem współpracy między uczniami i nauczycielami obu szkół

Szkoła Podstawowa z Oddziałami Dwujęzycznymi im. bpa Wojciecha Tomaki w Trzebowniku

była wymiana pomysłów, przygotowanie i przeprowadzenie wspólnych akcji, komunikowanie się w języku angielskim, pogłębianie relacji rówieśniczych, zacieśnienie zagranicznej przyjaźni oraz poznanie kultury innych państw. Po nawiązaniu kontaktu listownego z nauczycielami z zaprzyjaźnionej szkoły, wykorzystując narzędzia TIK, uczniowie zapoznali się i doskonalili znajomość języka angielskiego. Pisząc listy wymieniali informacje na temat swojego kraju, zamieszkiwanego regionu a także życia szkolnego. Realizowane były projekty edukacyjne, które koncentrowały się wokół ustalonego z brytyjską szkołą tematu wiodącego, związanego ze zdrowym odżywianiem: „**Choose Health – Wybierz Zdrowie**” oraz „**A prescription for health – Recepta na zdrowie**”. Projekty były wspólnie planowane, wymieniano ciekawe pomysły oraz fotorelacje. W bieżącym roku szkolnym założeniem jest promowanie zdrowia psychicznego.

Kolejnym krokiem zaplanowanych działań była wizyta w naszej placówce ko-

Na zdjęciu od lewej: Pani Beata Wiśniewska – Dyrektor SP w Trzebowniku, Pani Aneta Mauer – nauczyciel Daubeney Primary School w Londynie

W londyńskiej placówce dzieci tradycyjnie noszą uniformy z emblematem szkoły. Szkoła posiada swój charakterystyczny kolor oraz logo oznaczające pomoc w procesie wzrastania. Motto szkoły: „Success no matter what”

ordynatora do spraw współpracy zagranicznej z londyńskiej szkoły – nauczyciela Daubeney Primary School – pani Aneta Mauer. Nauczycielka poznała Dyrektora Szkoły – p. Beatę Wiśniewską oraz zobaczyła bazę lokalową placówki. Spotkanie z gościem było okazją do pochwalenia się tym co uczniowie Szkoły Podstawowej w Trzebowniku robią najlepiej i z jakich obszarów mogą być dumni. Dokonano analizy dotychczasowych działań, zaplanowano zadania na najbliższe miesiące, ustalono szczegóły dalszej współpracy. Każda ze stron przedstawiła wiele pomysłów, które będą realizowane w bieżącym roku szkolnym. Efektem tego spotkania było również zaproszenie do odwiedzenia angielskiej szkoły skierowane przez p. Anetę Mauer do koordynatora polskich działań. Szkoła otrzymała podziękowania i propozycję uczestnictwa w programie umożliwiającym w przyszłości wymianę międzynarodową. Liczymy na dalszą owocną współpracę.

Koordinator współpracy ze szkołą w Anglii: Gertruda Gryglewicz

Gertruda Gryglewicz

Fot.: Katarzyna Kot, Aneta Mauer

Wycieczka do Komendy Miejskiej PSP w Rzeszowie Nr 3

W dniu 10 września 2022 r. Zarząd Oddziału Gminnego RP w Trzebowniku zorganizował wycieczkę dla wszystkich chętnych członków Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej z terenu naszej Gminy. Celem wyjazdu była Komenda Miejska Straży Pożarnej PSP w Rzeszowie „Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Nr 3”. Członkowie MDP mieli możliwość zapoznania się z obiektem jednostki, salą edukacyjną „Ognik”, komorą dymową, gdzie przeprowadzane są testy sprawności fizycznej dla strażaków PSP oraz OSP. Ponadto, uczestnicy wycieczki zapoznali się z nowoczesnym sprzętem stanowiącym wyposażenie Państwowej Straży Pożarnej. Młodzież, również mogła zobaczyć jak wygląda codzienna służba strażaków w Jednostce Ratowniczo-Gaśniczej, a także pozyskała merytoryczną wiedzę połączoną z praktyką udzielania Pierwszej Pomocy Przedmedycznej. Wycieczkę zakończyło wspólne podsumowanie oraz poczęstunek. Serdeczne podziękowania dla Wójta Gminy Trzebowniko Pana Lesława Kuźniara za po-

moc w zorganizowaniu wyjazdu oraz uczestnictwo i dla dh Marcina Bieńka z OSP Zaczernie. Zarząd Oddziału Gminnego OSP RP w Trzebowniku, pragnie również podziękować wszystkim uczestnikom i opiekunom wycieczki z poszczególnych jednostek OSP Gminy Trzebowniko. Serdeczne podziękowania jako Zarząd pragniemy złożyć dla Pana st. bryg. mgr inż. Tomasza Barana – Komendanta Komendy Miejskiej PSP w Rzeszowie, za umożliwienie zwiedzania Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej

Nr 3 oraz z możliwością zapoznania się z posiadanym sprzętem, a także z zakresem zadań i obowiązków postawionych przed strażakami. Mamy nadzieję, że widzimy się za rok na kolejnym wspólnym wyjeździe.

W-ce Prezes ZOG OSP RP w Trzebowniku

dh Marcin Baran

Fot. UG Trzebowniko

Pierwsze od trzech lat zawody sportowo-pożarnicze naszych jednostek OSP

W dniu 25 września 2022 r. na stadionie w Wólce Podleśnej przeprowadzone zostały gminne zawody sportowo-pożarnicze dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych Gminy Trzebownik. Zawody zorganizowane zostały przez Zarząd Oddziału Gminnego ZOSP RP w Trzebowniku, OSP Jasionka i OSP Stobierna przy współudziale gospodarzy – OSP Wólka Podleśna.

Zawody otworzył Zastępca Wójta Gminy Trzebownik Pan Sławomir Porada dziękując strażakom za ich zaangażowanie w pracę na rzecz ochrony lokalnej społeczności oraz życząc zdrowej rywalizacji. Następnie w pokazach biegu sztafetowego wystąpiło 5 Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych, które zajęły następujące miejsca:

- I miejsce – MDP OSP Stobierna
- II miejsce – MDP OSP Łąka
- III miejsce – MDP OSP Trzebownik
- IV miejsce – MDP OSP Zaczernie
- V miejsce – MDP OSP Wólka Podleśna

Zawody sportowo-pożarnicze rozegrane zostały według tradycyjnego regulaminu w konkurencjach: sztafeta pożarnicza z przeszkodami, ćwiczenie bojowe oraz musztra. Rozgrywane zawody sportowo-pożarnicze były okazją do sprawdzenia przygotowania kondycyjnego, mobilności i zaangażowania strażaków poszczególnych jednostek. Sędzią głównym zawodów był bryg. mgr inż. Tomasz Korniewicz z Komendy Miejskiej PSP w Rzeszowie.

W zawodach wystartowało 8 drużyn w grupie „A” oraz 2 drużyny w grupie „C”. Klasyfikacja generalna zawodów przedstawia się następująco:

Grupa „A”

- I miejsce – OSP Łukawiec
- II miejsce – OSP Zaczernie
- III miejsce – OSP Trzebownik
- IV miejsce – OSP Stobierna
- V miejsce – OSP Łąka
- VI miejsce – OSP Jasionka
- VII miejsce – OSP Tajęcina
- VIII miejsce – OSP Nowa Wieś

Grupa „C”

- I miejsce – OSP Wólka Podleśna
- II miejsce – OSP Nowa Wieś

W konkurencji musztra najlepiej wykonane ćwiczenie zostało przez: w grupie „A” – OSP Trzebownik, w grupie „C” – OSP Wólka Podleśna.

Wszystkie drużyny otrzymały z rąk Wójta Gminy Pana Lesława Kuźniara i Zastępcy Wójta Pana Sławomira Porady pamiątkowe okolicznościowe dyplomy, natomiast zwycięzcy otrzymali puchary oraz nagrody. Sponsorem nagród był Wójt Gminy Trzebownik oraz Gminny Ośrodek Kultury w Trzebowniku.

**Komendant Gminny Związku OSP RP w Trzebowniku
dh Mariusz Więcek
Fot. UG Trzebownik**

NASZE DZIEWCZYNY NAJLEPSZE W BITWIE REGIONÓW

W dniu 7 sierpnia na terenie Ośrodka Turystycznego „Błękitny San” w Dynowie odbył się Piknik z Produktem Polskim podczas którego rozstrzygnięto I etap konkursu kulinarnego „Bitwa Regionów” w powiecie rzeszowskim.

Organizatorem konkursu był Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa. W konkursie rywalizowało osiem zespołów Kół Gospodyń Wiejskich, które przygotowały tradycyjne potrawy, charakterystyczne dla powiatu rzeszowskiego w województwie podkarpackim. Koło Gospodyń Wiejskich nr 2 w Nowej Wsi: Zofia Gałucha, Maria Rzucidło, Danuta Bieniek, Krystyna Drzał reprezentowały Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich Gminy Trzebownisko. Przygotowały kilka potraw regionalnych i danie konkursowe „Świeżonka na podkarpackim proziaku”, która w opinii komisji konkursowej okazała się najlepsza.

Naszym reprezentantkom gratulujemy i trzymamy kciuki za sukces w II etapie konkursu.

UG Trzebownisko

SPORT I REKREACJA

MIODOWY SZLAK

W sobotę 17 września br. o godz. 10:00 z Tajęciny wyruszył rajd rowerowy zmierzający do mety w Medyni Głogowskiej. Mieszkańcy m.in. Naszej Gminy oraz wszyscy chętni cykliści z gmin sąsiednich mieli możliwość przemierzyć „Miodowy Szlak Rowerowy” przygotowany przez LGD „EUROGALICJA”. Rajd miał na celu promowanie takich wartości jak ekologia, rekreacja czy też zdrowie. Rozwijanie postaw proekologicznych i prozdrowotnych może odbywać się poprzez two-

zenie właśnie takich szlaków turystycznych dla mieszkańców na terenach sąsiadujących ze sobą samorządów. Bardzo budujące jest to, że świadomość naszych mieszkańców, szczególnie tych najmłodszych jest w tej materii coraz większa. Zapraszamy wszystkich na szlak.

UG Trzebownisko

Fot.: Joanna i Wojciech Błażej

To już 20 lat funkcjonowania pływalni w Nowej Wsi

3 września 2022 roku Ośrodek Sportu i Rekreacji w Nowej Wsi świętował 20-lecie swojej działalności.

A tak to się zaczęło....

Pomysł budowy basenu powstał na początku lat 90-tych. Pomimo kilkuletnich dyskusji i sporów w roku 1995 podjęto decyzję o budowie basenu. Po wykonaniu projektu i załatwieniu wszelkiej niezbędnej dokumentacji, w dniu 7 lipca 1999 roku uzyskano pozwolenie na budowę. Pod koniec października 1999 roku podpisano umowę o wykonanie robót budowlanych. Termin zakończenia robót ustalono na koniec lipca 2002 roku. Przez cały sierpień 2002 roku testowano wszystkie urządzenia obiektu. Całością rozruchu kierował pierwszy Dyrektor Ośrodka Sportu i Rekreacji, Pan Marian Bartnik. Zatrudniono pracowników obiektu: panów konserwatorów, ratowników, panie kasjerki, panie sprzątające i pracowników administracji. 4 września 2002 roku od godziny 6.00 basen został udostępniony dla klientów. 28 września 2002 roku nastąpiło uroczyste otwarcie Ośrodka, które poprzedziła msza święta w kościele w Nowej Wsi celebrowana przez Księdza Biskupa-Kazimierza Górniego. Nie obyło się oczywiście bez „chrztu” gospodarza obiektu. Część oficjalną zakończono wrzuceniem do wody Dyrektora obiektu Pana Mariana Bartnika. W wyniku konkursu od marca 2003 roku stanowisko Dyrektora Ośrodka Sportu i Rekreacji powie-

rzono Panu Markowi Bakowskiego, który piastował tę funkcję do końca lipca 2021 roku. Od sierpnia 2022 roku Dyrektorem Ośrodka Sportu i Rekreacji został Pan Andrzej Gutkowski. Obecnie Ośrodek Sportu i Rekreacji to nie tylko pływalnia. Od 2002 roku dzięki przychylności kolejnych Wójtów, Pana Tadeusza Dynii, Pana Józefa Fedana i obecnego Wójta Pana Lesława Kuźniara oraz radnych Gminy Trzebowno, Ośrodek Sportu i Rekreacji poszerza ciągle swoją działalność. Klienci mogą skorzystać z solarium, sauny suchej, mokrej, infrared, jacuzzi, grotty solnej, kortów tenisowych i boisk do piłki nożnej. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszą się kursy nauki pływania. Cyklicznie dwa razy do roku organizowane są zawody pływackie, na które zgłasza się bardzo wiele chętnych dzieci. Dzieci, które właśnie w tej pływalni uczyły się pływać, teraz walczą w zawodach i stają na podium. A radość tych dzieci jest bezcenna..... Bardzo dużym zainteresowaniem cieszą się również zajęcia aerobiku wodnego. Dla Pań uczestniczących w zajęciach Aqua fitnessu również organizowane były w ciągu ostatniego roku

różne spotkania typu „Pożegnanie lata”, Mikołajki czy Dzień Kobiet....

W dniu 3 września 2022 roku Ośrodek Sportu i Rekreacji już od godziny 6.00 rozpoczął świętowanie jubileuszu 20-lecia. Ośrodek zorganizował

dni otwarte-wstęp wolny był dla każdego klienta. Od godziny 6.00 do 14.00 można było popływać, skorzystać z masażu wodnych i jacuzzi. Na klientów czekały również wszystkie sauny i grota solna.... Najmłodszy mogli skorzystać z dmuchanego wodnego toru przeszkód, rozłożonego w basenie sportowym.

Od godziny 13.00 na stadionie rozpoczął się turniej o Puchar Wójta Gminy Trzebownik. Najmłodsze dzieci z klubów sportowych z Gminy Trzebownik toczyły bój o piłkę na boisku. Dwie drużyny z Klubu Sportowego Terliczka, drużyna z Ludowego Klubu Sportowego Trzebownik i Piast Nowa Wieś walczyły zażarcie o piłkę. Ostatecznie Piast Nowa Wieś zdobył 1 miejsce i Puchar Wójta, na drugim miejscu uplasowała się drużyna z LKS Trzebownik. Trzecie i czwarte miejsce zajęły drużyny z KS Terliczka. Wszystkie dzieci otrzymały medale. Od Dyrektora Ośrodka zawodnicy otrzymali kubeczki, długopisy i smycze z logo OSiR. Od godziny 15.00 rozpoczął się piknik z animacjami dla dzieci i konkursami rodzinnymi. Wszyscy uczestnicy konkursów otrzymali drobne upominki. Po konkursach rozpoczęły się występy zespołu tanecznego LARGO prowadzonego przez Panią Agnieszkę Piątek-Dembowską z Gminnego Ośrodka Kultury. Dzieci młodsze i starsze, piękne stroje, wszystko dopracowane było perfekcyjnie. W układach tanecznych pojawiły się nawet garnki, chochelki i pokrywy.....

Następnie odbył się pokaz Klubu Akrobatyki Sportowej z Rzeszowa. Zawodnicy trenowani na co dzień przez Panią Brygidę Sakowską-Kamińską przedstawili piękne układy akrobatyczne. Wszyscy z zapałem obserwowali gimnastyczne akrobacje.

O godzinie 17.30 rozpoczęły się uroczystości jubileuszowe. Pan Andrzej Gutkowski, Dyrektor Ośrodka Sportu i Rekreacji, przedstawił historię powstania basenu. Następnie wręczył pamiątkowe, okolicznościowe statuetki zaproszonym gościom. Pan Marek Sitarz, Wicestarosta Rzeszowski i Pan Sławomir Porada, Zastępca Wójta Gminy Trzebownik uświetnili tą uroczystość swoją obecnością wręczając obecnemu Panu Dyrektorowi okolicznościowe grawery życząc mu kolejnych 20 lat funkcjonowania Ośrodka i ciągłego poszerzania działalności Ośrodka.

Uczestników pikniku do zabawy i tańca porywał zespół FASTER oraz zespół EFFECT. Później odbyła się zabawa z DJ.

Bardzo dziękujemy wszystkim za zorganizowanie 20-lecia Ośrodka Sportu i Rekreacji, szczególnie Panu Wójtowi Lesławowi Kuźniarowi za sfinansowanie całego przedsięwzięcia. Największe podziękowania należą się organizatorowi całej uroczystości, czyli Gminnemu Ośrodku Kultury na czele z Panem Dyrektorem Wiesławem Sierżęgą. Słowa podziękowania kierujemy również do Pana Sławomira Kuźniara-komendanta komisariatu w Nowej Wsi za zabezpieczenie całej imprezy. Dziękujemy również Ochotniczej Straży Pożarnej za zabezpieczenie medyczne podczas rozgrywek piłkarskich i podczas pikniku, jak również za pokaz samochodów strażackich. Dziękujemy bardzo wszystkim klientom i zapraszamy do korzystania z usług Ośrodka przez kolejne 20 lat....

Barbara Śliż-Dubiel
Ośrodek Sportu i Rekreacji w Nowej Wsi
Fot. Joanna i Wojciech Błazej

Konstanty Ćwierk

„ZŁOTA JESIEŃ”

*Piękna jest polska jesień w liściach złotych,
W uśmiechach słońca bladych i łagodnych.
Liść spada cicho jak złocisty motyl:
Wieczór gwiazdzisty jest rzeźwiąco chłodny
Do lasu teraz iść bierze ochota:
Ileż tam teraz z liści żółtych złota.
Jesień jest złota, sny bywały złote
I złote włosy, tudzież złote serca,
Teraz sny z zdarzeń bardzo szarych plotę,
Bo chłód jesieni ich urok uśmierca.
Złote zaś serce w samotni łzawi,
A co do włosów złotych – to nie bawi.
Jeszcze została tylko złota jesień.
Pogodne niebo wrześnieowym wieczorem;
Po latach złudzeń, wiosny i uniesień
Liść żółty z ziemi jak skarb cenny biorę,
Ten zachód życia dziwnie mnie rozmarza,
Cóż jest u diabła... czyżbym się zestarzał?*

fot. Karol Ząbik